

ANTALYA İLİ

TIBBİ AROMATİK BİTKİLER

FLORASI

Antalya Ticaret Borsası

Aralık 2013

Tel : 0242 244 26 70

Fax : 0242 241 11 58

E-Mail: info@antalyaborsa.org.tr

TIBBİ AROMATİK BİTKİLER

Kokulu bitkiler; Eski Yunanca 'da "aroma" nebati veya hayvani çeşitli maddelerden yapılan "koku" manasına gelmektedir. Koku alma hissini etkileyen ve gaz haline geçmiş bir maddeye aroma denebilir. Bu maddeleri ihtiva eden nebati veya hayvani maddelere de "aromatik maddeler" denir.

Doğaya dönüşümün bir slogan haline geldiği günümüz dünyasında tıbbi ve aromatik bitkiler Türkiye'de de önemli bir yere gelmiştir. Türkiye pek çok bitkinin gen merkezi olmasının yanında, bazı endemik türlerin de bulunduğu coğrafik bölgeleri içermektedir.

İnsanlar yüzyıllardan beri hastalıklara karşı elde ettikleri bitkiler ile çare bulmaya çalışmışlardır. Hastalıkları, bitkiler ile tedavi etme yöntemleri oldukça başarılı sonuçlar vermiştir. Bundan dolayı bitkilerin tedavide kullanımı, günümüze kadar devam etmiştir. Birçoğu tesadüfen, birçoğu da merak sonucu denenerek etkileri anlaşılan doğal ilaçlar, kulaktan kulağa yayılarak herkes tarafından tanınmış ve yıllar geçtikçe daha farklı bitkilerin başka dertlere de deva oldukları anlaşılmıştır. Diğer bir gelişme de bu bitkilerin, beslenmede lezzet, koku, tat verici ve iştah açıcı özelliklerinin anlaşılması ve kullanımının yaygınlaşmasıdır.

Dünyanın gelişmiş ülkeleri özellikle tedavide bitkisel kaynaklara yönelmiş durumdadırlar. Tedavide kullanılan ilaçların önemli bir kısmını doğal kaynaklı ilaçlar oluşturmaktadır. Doğal kaynaklı ilaçların kullanım oranı gelişmiş ülkelerde %60, gelişmekte olan ülkelerde ise %4 civarındadır.

Bugün Türkiye florasında 14000'in üzerinde bitki türü olduğu kabul edilmiştir. Bu bitkilerin 1000 kadarı, ilaç ve baharat bitkileridir.

Dünya'da yaşam standardı yükseldikçe tüketim de artmaktadır. Bu artış, tıbbi ve aromatik bitkiler içinde geçerlidir. Bu bitkilerin tüketim alanı çok geniştir. En önemli kullanım alanı ise ilaç, parfüm, kozmetik, diş macunu, sabun şeker sanayi olup ayrıca baharat olarak tüketilmektedir.

Aromatik bitkiler, daha çok, sıcak iklimli bölgelerde yetişmektedir. Tropik ve subtropik bölgelerle, ılıman iklim kuşağının sıcak bölgelerinde de aromatik bitkiler bulunmaktadır. Akdeniz bölgesi, kokulu bitkiler açısından çok zengin bir bölgedir.

Aromatik bitkiler, 'uçucu yağ' (eterik yağ) taşıyan bitkilerdir. Uçucu yağlar, bitkilerden su buharı damıtması ile elde edilen, oda sıcaklığında sıvı olan, bazen donabilen, uçucu, kuvvetli kokulu ve yağimsi karışımlardır. Uçucu yağlar açıkta bırakıldığında oda sıcaklığında bile buharlaşabildiğinden bunlara uçucu yağ, eterik yağ denilmektedir. Uçucu yağların pek azı hariç güzel kokulu olduklarından **esans** ismiyle de anılırlar. Bunlar ayrıca su ile karışmadığından ve su yüzeyinde tabaka oluşturduğundan **yağ** adıyla anılırlar.

Bugün doğada yetişen 300 'e yakın bitki familyasından yaklaşık 1/3'ü uçucu yağ içermektedir. Uçucu yağ taşıyan bitkiler daha çok sıcak iklim bölgelerinde yetişmektedirler.

Aromatik bitkilerden elde edilen uçucu yağlar serbest bırakılınca, oda sıcaklığında bile buharlaşabildiklerinden ve güzel kokulu olduklarından "esans" ismiyle anılırlar.

Bazı bitki familyaları uçucu yağ taşıyan cinsleri sebebiyle önem kazanmışlardır. Narenciye, nane, kekik, lavanta, anason, gül, karanfil vb. türler değerli uçucu yağ, dolayısıyla koku kaynaklarıdır. Eczacılıkta ve sanayide kullanılan uçucu yağların çoğu Akdeniz bölgesi bitkilerinden elde edilmektedir.

TIBBİ BİTKİLERİN TARİHİ GELİŞİMİ VE ÖNEMİ

Hastalıkların bitkilerden elde edilen ilaçlarla tedavisi; insanlık tarihi kadar eski bir yöntemdir. Yeryüzünde ilk insandan itibaren beslenmesini sağlamak için mevcut besin maddelerinden yararlanma, daha sonra bunları planlı bir şekilde üretme yolunu seçerken, hastalık etmenlerine karşıda kendini koruma yöntemlerini araştırmışlardır. Bu koruma başlangıçta içgüdülerine dayanan bir usul halinde belirmiş, aradan geçen çok uzun yıllar içinde çevresinde bulunan hem ekolojik faktörleri (hava, su vb.) ve hem de biotik faktörleri (bitkiler, hayvanlar, insanlar) kendi tedavilerinde kullanma yoluna gitmişlerdir.

Tıbbi bitkiler hakkında en eski kitabın Çin Hükümdarı SHIN-NONG tarafından M.Ö. 3700 yıllarında yazıldığı belirtilmektedir. Eski devirlere ait mezarlarda bulunan yazı ve şekiller bize Mısırlıların M.Ö. 3700 yıllarında bitkisel droglardan faydalandıklarını ve bunların ticaretini yaptıklarını göstermektedirler.

Çağlar boyunca, kuşaktan kuşağa aktarılan bilgiler, tecrübeler, yoğun çalışmalar ve inanışlar, bir bütün olan bu birikimi oluşturmaktadır. İnsanlıkla öylesine bütünleşmiş olan bu birikim, 19. Yüzyıla kadar tedavi sisteminin temel taşıydı. Bu uygulamalar daha sonra yerlerini tıbbi bitkilerden çeşitli yöntemlerle çıkarılan aktif maddelerden yapılan ilaçların kullanımına terk etmişlerdir. Böylece tıpta kullanılan sentetik veya yarı sentetik maddeler almışlardır. İleri sanayi ülkelerinde başlayan bu değişim zamanla tüm dünyaya yayılmış ve çok geniş bir boyut kazanmıştır. 1950'li yıllardan itibaren Türkiye'de bu sürece hızla girmiştir.

Dünyamız 21. yüzyıla doğru ilerlerken yalnız ilaç değil, doğal olmayan insan eliyle yapılmış birçok yapay ürün de yaşamımıza girmiş ve girmektedir. Besinlerin üretilmesinden, korunmasından, insan organlarının yenilenmesine dek kimyasal yöntemlerle yapılmış sentetik maddeler hayatımızı büyük ölçüde etkilemektedir. Son zamanlarda oldukça yaygınlaşan bir görüşe göre; eskiden daha seyrek görülen ya da bilinmeyen bir ok hastalığın insan yaşamını tehdit etmesi doğallığını yitirmiş sentetik maddelere yüklenmektedir. Bu da sentetik maddelere dayanıklı yeni ırklar meydana getirmesindendir. Bu görüşün yaygınlaşmasıyla, sentetik ürünlerden bir kaçış akımının başladığı ve Avrupa ülkelerinde başta olmak üzere tüm dünyada giderek artmaktadır. Beslenmede, giyimde ve tüm yaşantıda genelleştirilen bu **"Doğaya dönüş"** akımı içinde ilaçta giderek nasibini almaktadır.

Diğer yandan yeni kullanım alanlarının açılması da bu bitkilerin değerlerini arttırmıştır. Bugün yaşam standartlarına göre kullanım ve tüketim miktarları değişmektedir. En çok kullanılan alanlar; ilaç sanayi, meşrubat, parfüm, kozmetik endüstrisi, diş macunu, çiklet imalatı şifalı ve dinlendirici çay imalatı vb. gibi yerlerdir. Özellikle baharat olarak tüketimi bütün dünyada yaygındır.

Tıbbi bitkilerdeki etkili maddelerin yeni kullanım alanlarının bulunması, ayrıca sentetik yolla elde edilen ilaçlara nazaran tıbbi bitkilerden elde edilen etkili maddelerin çok yönlü etki göstermesi sentetik ürün değerlerinin gerilemesine engel teşkil etmiştir. Yeni kullanma alanlarının açılması da tıbbi bitkilerin değerini arttırmıştır.

TIBBİ BİTKİLERDEN YARARLANMA

Drog denilen kurutulmuş, belirli ölçüde hazırlanmış bitki kısımlarından (kök, kök-sap, yumru, gövde veya odunsu yapı, kabuk, yaprak, çiçek, meyve, tohum ve herba) yararlanılır.

Tıbbi bitkilerden tüketim alanları çok olduğu gibi tüketim şekilleri de o derece farklıdır. Bazı tüketim alanlarında doğrudan doğruya kullanılırken, bazılarında yalnız etken maddesi kullanılmaktadır. Bu tüketim alanlarından en fazla disipline edilmiş olan tedavi amacına yönelik yararlanma şeklidir. Tıbbi bitkiler kullanım alanlarına göre aşağıda sıralanmıştır.

1. Tıbbi Bitkilerin Terapide Kullanış Şekilleri

Tıbbi bitkiler en yaygın olarak terapide kullanılmaktadır. Fizyolojik etkileri; sinir sisteminde, kan dolaşımında, hazım fonksiyonlarında, müshilde ve anti müshilde, genital fonksiyonlarda, solunumda ve madde mübadelesindedir. Halk arasında çok amaçlı tüketilen bu bitkiler bilimsel ölçekler içinde aşağıdaki şekillerde kullanılmaktadır.

- a- Toz (Pulvares)
- b- Hap (Pilulae)
- c- İnfüzyon (Infusa)
- d- Dekoksiyon (Decocta)
- e- Merhem (Unguento)
- f- Tıbbi yağ (Olea Medicata)
- g- Kokulu Yağ (Olea Romantica)
- h- Tentür (Tincture)

2. Gıda Olarak Kullanımı

Gıda tüketiminde en yaygın olan gıdalara (et ve et ürünleri, balık ve su ürünleri, çorba, fırın ürünleri, içecek, kanatlı ve av ürünleri, peynir, salata, sebze, baharat karışımları dahil soslar, şekerli ürünler, turşu, yumurta, vb.), koku, tat, renk, gibi özellikler kazandıran ve çeşni veya baharat olarak tanımlanan tüketim şeklidir. Bugün dünyada çok yaygın olan bu tüketim alanında çok sayıda bitki kullanılmaktadır.

3. Kozmetik ve Parfümeride Kullanımı

Dünyada önemli tüketim alanlarından birisi de kozmetik ve parfümeri sanayidir. Bu endüstri dalında sentetik maddelerden hazırlanan ürünler çok ucuz iken, doğal kökenli olanlar o denli pahalıdır. Dünyada elde edilen uçucu yağların çok büyük bir kısmı bu sanayi kolunda tüketilmektedir. Dünyada uçucu yağ ticaretinin yaklaşık bir milyar dolar civarında bulunması bunu açıkça göstermektedir.

4. Çay ve Meşrubat Olarak Kullanımı

Tüm dünyada çay ve meşrubat olarak tıbbi bitkiler tüketilmektedir.

5. Boya Maddesi Olarak Kullanımı

Bugün özellikle halıcılık kolunda bitkilerden elde edilen renk maddeleri kullanılmaktadır. Bunun yanında, diğer birçok sanayi kollarında da renk maddesi olarak tüketimi oldukça fazladır.

UÇUCU YAĞLARIN DÜNYADAKİ DURUMU

Tıbbi bitkilerin kullanım alanları ve tüketim miktarları her geçen gün çoğalmaktadır. Satışlarda dünya pazarlarında da yıldan yıla artmaktadır. Dünyada uçucu yağ üretimi birçok ülkede yapılmaktadır. Uçucu yağ üreten ülkeler arasında gelişmekte olanların yanı sıra, gelişmiş olanlarda yer almaktadır.

Uçucu yağların dünya ithalatı incelendiğinde 1980 – 1981 yıllarındaki dünya ekonomik bunalımının bu sektörü de etkilediği görülmektedir. 1980’ den sonra düşen dünya ithalat hacmi 1984 yılından sonra tekrar artış göstermiştir.

Dünya ithalatının önemli bir kısmı Amerika ve Avrupa ülkeleri tarafından yapıldığı görülürken, ithalatla başta gelen ülkelere ABD, Fransa, İngiltere, Almanya, İsviçre ve Hollanda gibi gelişmiş ülkelerdir.

Dünya ihracatının yoğun olduğu bölgeler yine Amerika ve Avrupa’dır. Ancak Brezilya, Mısır, Hindistan ve Meksika gibi hammadde üreticisi ülkelerin dünya ihracatında önemli payları olduğu bilinmektedir. Uçucu yağ üretenler arasında ABD, Fransa, İngiltere ve Hollanda gibi birçok gelişmiş ülkenin bulunduğu görülmektedir.

UÇUCU YAĞLARIN TÜRKİYE’DEKİ DURUMU

Türkiye özellikle uçucu yağ içeren bitkiler bakımından çok zengin bir floraya sahiptir. Ancak gül dışında hemen hemen hiçbir uçucu yağ bitkisinin üretim alanı bulunmamaktadır. Sadece uçucu yağ bitkileri bakımından zengin bir floraya sahip olmamız nedeniyle floradan toplanan bitkilerin bir kısmından yağ elde edilmektedir. Hatta bunların bir kısmı yurt dışına ihracatı yapılmaktadır.

Bu durum üretim miktarı bakımından dezavantaj yaratıyor olmasına rağmen ülkemizde yetiştirilen tıbbi aromatik bitkilerin doğal yollardan yetişmesi nedeniyle dünya piyasasında fark yaratmakta ve daha fazla değer bulmaktadır.

İhracatı ve ithalatı yapılan bu ürünlerin 2011-2013 yılları arasındaki miktar ve değerleri aşağıda verilmektedir.

ADAÇAYI (*Salvia Officinalis*)

Günümüze kadar 500 türü tespit edilen adaçayının ülkemizde yaklaşık olarak 90 türü bulunmaktadır. Ülkemizde Akdeniz ve Ege bölgelerinde; dağlarda, steplerde, tarım arazileri civarında ve ormanlık sahalarda gelişmektedir. Tıbbi özelliği olan adaçayı ülkemizde doğal olarak yetiştirmekte, ancak tohumu temin edildiğinde kolayca kültüre alınarak yetiştirilmektedir.

İhracat

YILLAR	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)
2011	1.771.003	6.509.576
2012	1.489.820	5.850.911
2013	1.416.487	6.336.024

İthalat

YILLAR	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)
2011	569.571	1.530.842
2012	843.924	2.337.254
2013	489.377	1.431.003

KEKİK (*Thymus sp.*)

Dünya üzerinde 40, ülkemizde ise yaklaşık olarak 35 kadar kekik türü 1500m rakıma kadar olan yerlerde ve yaylalarda yaygın olarak bulunurlar.

Türkiye kekik üretiminde ve ihracatında önde gelen ülkeler arasındadır. Türkiye kekik ihracatının büyük bir bölümünü ABD'ye geriye kalan kısmını ise Almaya, Yunanistan, Fransa, İngiltere, Kanada ve İtalya başta olmak üzere 30 ülkeye ihracat yapmaktayız.

İhracat

YILLAR	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)
2011	13.134.100	30.771.111
2012	13.912.069	41.013.378
2013	14.743.245	58.546.253

İthalat

YILLAR	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)
2011	911.760	1.853.380
2012	1.688.021	3.345.896
2013	1.695.349	4.324.554

Nane (Lamiaceae fam.)

Avrupa ve Asya’da yayılan 90 kadar türü bulunmaktadır. Ülkemizde ise 7 türe ait 12 takson yayılış göstermektedir.

Nane, ilaç sanayinde önemli yer tutmakta ve çeşitli endüstri kollarında büyük ölçüde kullanılmaktadır. Özellikle batı Avrupa ülkelerinde naneye olan ihtiyaç, her geçen gün artmak ve dünya pazarında daima alıcı bulunmaktadır. Böyle büyük alıcıları bulunan nanenin birçok ülkede geniş olarak üretimi yapılmaktadır.

İhracat

YILLAR	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)
2011	326.853	1.144.488
2012	173.762	1.013.585
2013	191.609	1.061.184

İthalat

YILLAR	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)
2011	233.281	3.798.776
2012	209.982	3.019.009
2013	226.835	2.856.034

Anason (Pimpinella anisum L.)

Anason sıcak, orta nemlilikte iklimden hoşlanır. Ülkemizde özellikle Ege, Marmara ve Güney Anadolu bölgeleri iklim yönünden uygun yörelerdir.

Yurdumuzda anason en fazla Antalya, Denizli, Burdur, Muğla ve İzmir’de üretilmektedir. ABD, Brezilya, Hollanda, Almanya, Fransa, İtalya, İspanya ve Yunanistan Türkiye’nin anasonunu alırlar.

İhracat

YILLAR	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)
2011	982.191	3.907.249
2012	1.837.814	6.322.749
2013	1.944.227	7.889.501

İthalat

YILLAR	MİKTAR(KG)	DEĞER (\$)
2011	412.000	898.059
2012	1.749.813	3.562.422
2013	774.690	1.965.624

Türkiye florası tıbbi bitkiler bakımından çok zengindir. İhracat rakamları incelendiğinde bitkiler floradan toplanmasına rağmen oldukça yüksek miktarlar olduğu anlaşılmakta ancak bu miktarların yurdumuz potansiyeli düşünüldüğünde çok düşük olduğu söylenebilir. İthal edilen türler incelendiğinde ise bunların büyük bir kısmının yurdumuzda kolaylıkla üretilbileceği görülmektedir.

Ülkemizde tıbbi ve aromatik bitkiler konusu bugüne kadar çok fazla işlenme imkânı bulamayan ürünler olarak görülmektedir. Üretim açısından bazı belirli bitkilerin kültürü, belirli türlerin floradan toplanması dışında üretimi yapılmamakta ve hatta bazı türleri ihtiyacı karşılamak için dış ülkelere ithal edilmektedir.

Bu anlamda son yıllarda Antalya Ticaret Borsası tarafından gerçekleştirilen “Kekik, Defne ve Adaçayı Hasat ve Hasat Sonrası İşlemleri Mevcut Durum ve Olması Gerekenler” konulu proje çalışmalarının olumlu yansımaları neticesinde BATEM bünyesinde Tıbbi Aromatik Bitkiler Merkez Laboratuvarı kurulmuş ve aktif bir şekilde bölgemize hizmet verirken, tıbbi aromatik bitkilerin geliştirilmesi adına projeler üretmeye devam etmektedir.

İlimize ve bölgemize hizmet etmeyi misyon edinen Antalya Ticaret Borsası yürütücülüğünde “Endüstriyel Amaçlı Organik Siyah Mersin Yetiştiriciliğinin Geliştirilmesi” projesi devam etmektedir.

“Kekik, Defne ve Adaçayı Hasat ve Hasat Sonrası İşlemleri Mevcut Durum ve Olması Gerekenler” konulu proje detaylarına <http://www.antalyaborsa.org.tr/yonetim/pdf/3112014131921.pdf> adresinden ulaşabilirsiniz.

Kaynakça;

<http://www.rehberim.net/forum/b-454/794538-aromatik-bitkiler.html>

<http://www.cine-tarim.com.tr/dergi/arsiv49/arastirma04.htm>

http://www.minidev.com/atip/tip_haber291.asp

ANTALYA FLORASINDAKİ TIBBİ VE AROMATİK BİTKİLER

Adiantum capillus-veneris

İSİM: Venüs saçı, Fatma saçı, İshal otu, Karabacak

BULUNDUĞU YER: Antalya ve Alanya

KULLANIM: Balgam söktürücü ve öksürük kesici olarak halk arasında kullanılır.

Ajuga chamoepitys

İSİM: Yer çamı, Bodur ot, Boz bodur otu, Mayasıl otu, Yer servisi

BULUNDUĞU YER: Kemer Çam oluk, Akyarlar bölgesi/ Antalya 50m. / Kuhu dağı / Boz burun dağı 1900-2100m. / Geyik dağı 2440m. / Alanya'nın doğu kenarlarında 100m.

KULLANIM: Kuvvet verici, terletici veya yara iyi edici olarak kullanılır.

Alcea spp.

İSİM: Hatmi, Deve gülü, Hıra, Silindir çiçeği

BULUNDUĞU YER: Antalya 30m. / Perge / Manavgat'tan Akseki'ye 890m. /

Geyik dağı Han Boğazı ormanı 1800m.

KULLANIM: Tohumları diş ağrılarına karşı, yaprakları ise kalp kuvvetlendirici ve idrar arttırıcı olarak kullanılır.

Aloe vera

İSİM: Sarı sabır, Sabırlık, Ağrı

BULUNDUĞU YER: Kale, Myra harabeleri

KULLANIM: Yapraklarından elde edilen usare müshil olarak kullanılır.

Althaea spp.

İSİM: Hatmi

BULUNDUĞU YER: Termessus / Antalya'nın 37 km. kuzeyinde

KULLANIM: Çiçek ve yaprakları yumuşatıcı olarak kullanılır.

Ammi visnaga

İSİM: Diş otu, Daraklı otu, Hilal otu, Kürdan otu, Mısır anasonu

BULUNDUĞU YER: Manavgat'tan Alanya'ya / Serik'ten Antalya'ya 13km.

KULLANIM: Meyveleri kurt düşürücü, çiçek sapları ise kürdan olarak kullanılır.

Anchusa spp.

İSİM: Sığır dili, Arı çiçeği, Arı otu, Gövrek

BULUNDUĞU YER: Side / Antalya'dan Serik'e / Antalya'dan Elmalı'ya Gümüş bucağı / Irmasan geçidi 1500m. / Manavgat'tan Akseki'ye Fersin alanı üstleri 700m. / Manavgat'ın 5km. güneyinde / Alanya / Korkuteli 970m.

KULLANIM: Çiçekleri idrar arttırıcı olarak kullanılır.

A. Azurea – Yaprakları sebze olarak kullanılır.

Aphanes arvensis

İSİM: Fındık otu, Yıldız nişanı, Aslan pençesi

BULUNDUĞU YER: Alanya körfezi

KULLANIM: Kök ve yaprakları idrar arttırıcı ve kabız olarak kullanılır.

Aristolochia spp.

İSİM: Loğusa çiçeği, Kabakulak otu, Kurtluca, Pipo çiçeği, Zeravent

BULUNDUĞU YER: Antalya'nın batısında / Elmalı, Korkuteli anayolu boyunca / Termessus 850-1000m. / Elmalı Yumru dağı 1200m. / Antalya'nın 12km. güneybatısında / Alanya körfezi 2m. / Tahtalı dağı / Bey dağları

KULLANIM: Bazı türlerinin kökleri tedavide kullanılmaktadır.

Artemisia absinthium

İSİM: Pelin otu, Acı pelin, Acı yavşan, Yavşan otu

BULUNDUĞU YER: Akdağ 2300m.

KULLANIM: Yaprakları iştah açıcı olarak kullanılır.

Asplenium spp.

İSİM: Baldırı kara

BULUNDUĞU YER: Alanya / Geyik dağı 2500m. / Kesme boğazı, Kemer / Bozburun dağı, 1600m.

KULLANIM: Toprak üstü kısmı balgam söktürücü ve öksürük kesici olarak kullanılır.

Ballota spp.

İSİM: Yalancı ısırgan, nemnem otu

BULUNDUĞU YER: Kaş, Kestep-Kalkan, Kestep'in 16km.kuzeyi/ Alara çayı 40m. / Alanya, Davutlar 200m. / Tahtalı dağı Çukur yayala yanı 1600m./ Kemer, Teke dağı 1700m. / Gebiz Kozlu dağı / Boz burun dağı'nın kuzeyi 1100-1200m./ Alanya'nın kuzey doğusu / Termessus 900m. / Antalya/ Alanya

KULLANIM: Toprak üstü kısımları idrar arttırıcı, hazmettirici ve kurt düşürücü olarak kullanılır.

B. saxatilis – Boğaz ağrılarına karşı kullanılır.

Bryonia spp.

İSİM: Şeytan şalgamı, Bin kulaç, İt kabağı, Ülüngür, Yaban kabağı

BULUNDUĞU YER: Elmalı / Konyaaltı

KULLANIM: Kökleri müshil etkiye sahiptir.

Cardaria darapa

İSİM: Kedi otu

BULUNDUĞU YER: Elmalı ovası, 1050m.

KULLANIM: Kurutulmuş çiçek dalları yatıştırıcı olarak kullanılır.

Centaurea spp.

İSİM: Gökbaş, Peygamber çiçeği

BULUNDUĞU YER: Elmalı, Bey dağları 2000m / Tahtalı dağ / Akseki / Elmalı dağ 1400m./ Korkuteli'nden 16km. Elmalı'ya 1200-1270m./ Çalbalı dağı / Geyik dağının güneyinde Akdağ kayalıklarında / Kekova / Boz burun dağı 1900-2300m. / Akdağ 2700m./ Korkuteli'nin 29km. güney batısı / Manavgat'ın 26km. doğusunda 310m. /Elmalı beli / Antalya /Akseki / Serik / Gazipaşa'dan 24km. Anamur'a 150m. / Antalya'dan Finike anayolu 1350m. / Finike'nin 3km.batısı / Manavgat'tan 35km. Serik' e 20m./ Korkuteli'nden 21km. Elmalı'ya 1270m. / Tahtalı dağ 2200-2300m./ Alanya 200m. /

Akseki'den 57km. Manavgat'a 340m. / Lara / Avlan gölü 1100m. / Yumru dağı 1300m.

KULLANIM: Çiçekli dallar iştah açıcı olarak kullanılır.

Centaureum erythraea

İSİM: Kırmızı kantaron, Kantariyon, Kızıl kantaron, Sıtma otu, Tukul otu

BULUNDUĞU YER: Kaş'ın 16km. kuzeyinde 420m. / Elmalı'dan Finike anayoluna / Kara göl 1000m. / Antalya'nın 13km. batısı / Karadağ / Kaş'tan Elmalı'ya / Finike

KULLANIM: İştah açıcı olarak kullanılır.

Centranthus spp.

İSİM: Kırmızı kedi otu, Kırmızı kantaron

BULUNDUĞU YER: Akdağ 1300m. / Antalya 5m.

KULLANIM: Yatıştırıcı ve uyuşturucu olarak kullanılır.

Ceterach officinarum

İSİM: Altın otu, Dalak otu, Mayasıl otu

BULUNDUĞU YER: Perge

KULLANIM: İdrar söktürücü, kabız olarak kullanılır.

Colutea cilicica

İSİM: Yabani sinemaki, Patluk

BULUNDUĞU YER: Alanya'nın kuzeyinde 1000m.'de / Burdur yolunda

KULLANIM: Yaprakları müshil olarak kullanılır.

Conyza bonariensis

İSİM: Çakal otu

BULUNDUĞU YER: Perge harabeleri 100m.

KULLANIM: Diş hastalıklarına karşı ağızda çiğnenir.

Convolvulus scammonia

İSİM: Mahmude otu, Çayır çiçeği, Tarla sarmaşığı

BULUNDUĞU YER: Lara / Elmalı / Kale'nin batısındaki körfez / Termessus 1300m.

KULLANIM: Kökünden elde edilen süt müshil olarak kullanılır.

Corydalis spp.**İSİM:** Kaz gagası**BULUNDUĞU YER:** Avlan gölünün güneyi, 1800m. / Akseki, 1500m.**KULLANIM:** Yumruları tedavide kullanılır.**Cupressus sempervirens****İSİM:** Selvi**BULUNDUĞU YER:** Manavgat Akseki arasında 700m. / Gazipaşa'da Kaldıran çay, 300m.**KULLANIM:** Kozalakları kabız olarak kullanılır.**Cuscuta spp.****İSİM:** Bostan bozan, Bağ bozan, Cin saçı, Eftimon, Gelin saçı, Kızıl sarmaşık, Şeytan saçı**BULUNDUĞU YER:** Kara göl 1000m. / Geyik dağı 2285-2440m. / Elmalı Bey dağları / Geyik dağı Han Boğaz ormanının kenarları 1830m. / Tahtalı dağ 1000m. / Boz burun dağı ile Boğaz Azzi yaylası arasında 2000m. / Kargı çay, Derince deresinde**KULLANIM:** C.europaea – İdrar arttırıcı ve müshil olarak kullanılır.**Daphne spp.****İSİM:** Dafne, Dul aptal otu**BULUNDUĞU YER:** Antalya Çubuk boğazı 465m. / Demirtaş'ın 60km. kuzey kuzey doğusu 1370m. / Kaş'ın 36km. kuzeyinde 850m. / İrmasan geçidi 1150m. / Tahtalı dağ 50m.**KULLANIM:** D. Sericea – Basura karşı kullanılır.**Datura stramonium****İSİM:** Boru çiçeği, Abı zambak, Bostan karanfili, Büyü otu, Cin otu, Kokar ot, Sihirbaz otu, Şeytan elması, Şeytan otu, Tatala, Yeleşik**BULUNDUĞU YER:** Alanya**KULLANIM:** Çiçekleri sigara halinde astıma karşı içilir. Uyuşturucu madde olarak boru çiçeği tohumu tütün içine konarak içilir.**Delphinium staphisagria****İSİM:** Mevzek otu, Bit otu, Kokar ot, Kokar otu**BULUNDUĞU YER:** Alanya bölgesinde, Geyik dağı, 1600m. / Antalya Karadağ bölgesi / Burdur'dan Antalya'ya Karadağ'da 220m.**KULLANIM:** Tohumları bit öldürücü olarak kullanılır. Zehirli bir bitkidir.**Dryopteris spp.****İSİM:** Erkek eğrelti otu**BULUNDUĞU YER:** Akdağ**KULLANIM:** Toprak altı kısımları şerit düşürücü olarak kullanılır.

Elymus repens

İSİM: Ayrık, Aylık, Demir otu

BULUNDUĞU YER: Elmalı / Akdağ 2600m. / Teke dağı 2000m. / Elmalı üstleri 1700m. / Avlan gölü

KULLANIM: Toprak altı kısmı idrar söktürücü olarak kullanılır.

Erica spp.

İSİM: Süpürge otu, Funda, Koyun, Palan, Piren, Püren, Yağlıca

BULUNDUĞU YER: Kemer kesme boğaz, 60-100m. / Alanya'nın kuzeyi Kızılkaya' dan Kızıl alana / Çığlı kara Dokuz göl mevki 1750m. / Antalya'dan Elmalı'ya 1800-2000m.

KULLANIM: Yaprakları, kabız ve idrar arttırıcı olarak kullanılır.

Fumaria spp.

İSİM: Şahdere otu

BULUNDUĞU YER: Kalkan, 30m. / Antalya, 30m.

KULLANIM: İdrar arttırıcı, yatıştırıcı, ağrı kesici ve mikrop öldürücü olarak kullanılır.

Glaucium corniculatum / G. grandiflorum

İSİM: Boynuzlu gelincik / Kel lale, Öğündere lalesi

BULUNDUĞU YER: Antalya / Elmalı, Avlan gölü, 1200m.'de

KULLANIM: G. corniculatum- Yatıştırıcı ve öksürük kesici olarak kullanılır.

G. grandiflorum- Kan temizleyici (kan çıbanı ve ala hastalığı) ve göz hastalıklarında kullanılır.

Glycyrrhiza spp.

İSİM: Meyan, Piyan, Boyan

BULUNDUĞU YER: Kara göl, Yuva 1000m. / Elmalı'dan Antalya'ya Keklice' te / Antalya'dan Serik' e doğru, Antalya'nın 15km. doğusunda 30m.'de / Manavgat'tan Akseki'ye 13km. 200m.'de

KULLANIM: Kökleri tedavide ve meyan şerbeti hazırlamakta kullanılmaktadır.

Helichrysum spp.

İSİM: Ölmez çiçek, Alay çiçeği, Altın başak, Altın otu, Arı çiçeği, Sarı çiçek, Sarı savran, Yayla gülü, Bozoğlan

BULUNDUĞU YER: Kaş, Demre ve Antalya'nın 13km.batısı / Antalya / Söğüt yaylası Çalbalı ile Çakırlar arasında Sivri dağda / Fesliken yaylasında 1800m. / Elmalı dağı 1200-1400m. / Akdağ 1800m./ Bozburun dağı 2000m./ Geyik dağı 2285-2440m./

Geyik dağı Han boğaz ormanı 1600m.

KULLANIM: Çiçekli dalları idrar ve safra arttırıcı, taş düşürücü olarak kullanılır.

Heliotropium spp.

İSİM: Siğil otu, Boz ot

BULUNDUĞU YER: Kaş'ın 5km. batısında / Antalya / Avlan gölü 910m.

KULLANIM: Taze yaprağın ezilmesi ile elde edilen usare siğilleri yok etmek için kullanılır.

Hyoscyamus niger

İSİM: Ban otu, Batbat, Bengilik otu, Çanak çömlek otu, Çömlek otu, Diş otu, Dardağan

BULUNDUĞU YER: Antalya 5m.

KULLANIM: Yaprakları ağrı kesici olarak kullanılır. Zehirli bir bitkidir.

Hypericum spp.

İSİM: Kılıç otu, Kantaron, Dağ gülü, Binbir delik otu

BULUNDUĞU YER: Tahtalı dağ 2200m. / Kuz dere dağı / Gebiz Boz burun dağı yanında Tozlu çukur / Elmalı / Manavgat'tan Akseki'ye 1400m. / Gebiz, Kozlu dere 1200m. / Alanya 160m. / Karadağ 180m. / Tahtalı dağ 1000m. / Serik' in 32 km. doğusunda 20m.'de / Manavgat'tan Akseki'ye 80m.'de / Gazipaşa'dan Anamur'a 260m.'de / Manavgat, Alara çayında / Tekirova / Elmalı'dan Finike yoluna / Kemer bölgesi 1100-1200m. / Akseki'den Manavgat'a 140m.'de

KULLANIM: Çiçekli dallarının zeytin yağında bırakılması ile Kantaron yağı elde edilir ve bu yağ yara iyileştirici olarak kullanılır.

Juniperus oxycedrus

İSİM: Ardıç

BULUNDUĞU YER: Akseki'nin yukarılarında 1500m. / Kargı çay' da 1200m. / Antalya / Termessus, 700m. / Kuzey doğu Alanya Bey dağı.

KULLANIM: Meyveleri tedavide kullanılıyor.

Lamium spp.

İSİM: Ballıbaba, Ballık otu

BULUNDUĞU YER: Korkuteli'nin 40km. batısında 1350m. / Korkuteli'nden 56km. Kızılcadağ' da 1350m. / Termessus, Güllük dağı 850-1000m. / Akdağ / Tahtalı dağ 2100-2200m. / Bey dağı / Geyik dağı 2590-2745m. / Boz burun dağı, Tozlu çukur yaylası üstleri 1900-2100m. / Akseki geçidi üstleri 1500m. / Elmalı / Dere türbenaz yaylası

KULLANIM: Toprak üstü kısımları kabız ve kuvvet verici olarak kullanılır.

Laserpitium spp.

İSİM: Baldıran

BULUNDUĞU YER: Elmalı / Boz burun dağında Taşlı yaylası 1700m.

KULLANIM: Yatıştırıcı olarak kullanılır.

Lavandula stoechas

İSİM: Karabaş otu, Gargan, Yalancı lavanta çiçeği, Keşiş otu

BULUNDUĞU YER: Tekirova körfezi Tahtalı dağın güney eteklerinde

KULLANIM: Yaprakları ve çiçeklerinden uçucu yağ elde edilir.

İlaç sanayinde bazı preparatlara koku vermede, merkezi sinir sistemini düzenleyici ilaçların bileşiminde yer almaktadır. Parfümeri ve kozmetikte cilt temizleyici losyon, kokulu banyo sabunu ve köpüklerin yapımında kullanılmaktadır.

Halk arasında çay gibi demlenerek baş dönmesi ve sinirsel sıkıntılara karşı içilir. Alkol ve zeytin yağında bekletilerek elde edilen tentürüde kullanılmaktadır.

Liquidambar orientalis

İSİM: Günlük, Karagünlük, Sığala ağacı, Günnük ağ

BULUNDUĞU YER: Boz burun dağında Gebiz ve Pınargözü arasında Sınnı çayı 200-500m.

KULLANIM: Gövdesinden elde edilen sıvı ve kabukları tedavi ve tütünde kullanılır.

Lythrum salicaria

İSİM: Aklar ot, Hevhulma

BULUNDUĞU YER: Antalya 3m. / Elmalı'dan Finike'ye / Akdağ 2400m.

KULLANIM: Yaprakları kabız ve kan dindirici olarak kullanılır.

Mandragora autumnalis

İSİM: Adam otu, Abdüsselam otu, Adem otu, At elması, İnsan otu, Kan kurutan, Köpek elması, Toskafa kavunu, Yer elması, Yeni yer dünyası

BULUNDUĞU YER: Perge

KULLANIM: Kökü tedavide kullanılır. Zehirli bir bitkidir.

Matricaria chamomilla

İSİM: Papatya, Adi papatya, Akbaba, Boğaz çiçeği, Tıbbi papatya

BULUNDUĞU YER: Antalya'nın 5km. kuzey batısında 50m. / Myra

KULLANIM: Çiçekleri idrar arttırıcı, iştah açıcı ve yara iyi edici olarak kullanılır.

Melissa officinalis

İSİM: Oğul otu, Kovan otu, Limon nanesi, Limon otu, Melisa otu, Tatramba, Temre otu

BULUNDUĞU YER: Düden şelalesi 50-90m.

KULLANIM: Yaprakları yatıştırıcı, midevi ve gaz söktürücü olarak kullanılır.

Myrtus communis

İSİM: Mersin, Murt, Sazak, Zazak, Mort, Erdüren

BULUNDUĞU YER: Antalya

KULLANIM: Aşı olarak elde edilen kültür formlarını meyvelerinin ishal kesici özelliği vardır. Ayrıca meyveleri yenir ve yapraklar baharat olarak kullanılır.

Ononis spp.

İSİM: Kayış kıran, Öküz çanı, Saban kıran, Demir delen, Kayık çiçeği, Yantak

BULUNDUĞU YER: Antalya'nın 3km.batısında / Korkuteli'ne doğru, Antalya'nın 11km. kuzeyinde 250m. / Elmalı'nın güneyinde Avlan gölü / Elmalı, Çığlı kara / Elmalı'nın 47km.

güney batısında / Kaş'ın 50km. kuzeyinde 1500m.'de / Antalya'nın 9km. kuzeyinde 1300m. / Finike 1350m. / Eski Side / Alara çayı / Çıralı / Antalya'nın 10km. güney batısı (kireçtaşı kayalıklarında)

KULLANIM: Kökleri idrar arttırıcı ve taş düşürücü olarak kullanılır.

Onopordum tauricum

İSİM: Eşek diken, Eşek helvası, Eşek közlemesi

BULUNDUĞU YER: Akdağ 1400-1700m. / Kemer 900m. / Bey dağları Çam çukuru yaylası 1750m.

KULLANIM: Tohumları karaciğer hastalıklarına karşı kullanılır.

Onosma spp.

İSİM: Emzik otu, Yalancı hava civa

BULUNDUĞU YER: Antalya'nın 35km. kuzeyi / Pamfilya / Antalya'nın 13km. batısı / Elmalı dağı 1300m. / Çatallar' dan Elmalı'ya / Gündoğmuş 1450m. / Termessus 850-1000m. / Gazipaşa Anamur arasında 300m. / Kaldıran çayı / Akdağ 1700m. / Tahtalı dağ / Katran dağından Kaş'a / Adrasan körfezi/ Kaldıran çayı / Antalya'nın kuzey doğusunda Kayran' da / Gazipaşa / Korkuteli'nden 16km. Kızılca dağ' a 1400m. / Kuhu dağı/ Elmalı Üç kuyular 1750m. / Manavgat'tan Akseki'ye anayol kavşağından 19km. 300m.

KULLANIM: Yaprakları yara tedavisinde kullanılır.

Paeonia mascula

İSİM: Ayı gülü

BULUNDUĞU YER: Antalya, Teke dağı, 1100-1200m.

KULLANIM: Kökleri yatıştırıcı ve kabız etkilerine sahiptir.

Paliurus spina-christi

İSİM: Kara çalı, Çalı diken, Çaltı diken, Çeşmezen, İsa diken, Kara çaltı, Kara diken, Sincan diken, Künar

BULUNDUĞU YER: Serik

KULLANIM: Meyveleri idrar arttırıcı ve taş düşürücü olarak kullanılır.

Papaver spp.

İSİM: Gelincik, Arı gülü, Aş otu, Börek otu, Düğmeli ot, İbiççe, Kahma, Kapurcak, Köpek lolosu, Yordanlı

BULUNDUĞU YER: Akdağ / Çalbalı dağı, 2000-2100m. / Karadağ, 2100m. / Kalkan 30m. / Termessus 500m. / Serik'ten Manavgat'a doğru 20m.'de / Antalya'dan Finike'ye doğru 800m.'de / Kale'nin batısında / Antalya'nın doğusunda 35m.'de

KULLANIM: Çiçekleri öksürük kesici, yaprakları ise sebze olarak kullanılır.

Parietaria judaica

İSİM: Yapışkan otu, Bere otu, Duvar fesleğeni

BULUNDUĞU YER: Antalya 10m.

KULLANIM: Toprak üstü kısımları idrar arttırıcı olarak kullanılır.

Physalis alkekengi

İSİM: Güvey feneri, Gelin feneri, Gelin otu, Kembel otu, Kandil otu, Teleme otu, Yabani biber, Kızıl kaytarma

BULUNDUĞU YER: Alanya'nın üstlerinde Kargı çay' da

KULLANIM: Meyveleri idrar arttırıcı, ateş düşürücü ve yatıştırıcı olarak kullanılır.

Pimpinella spp.

İSİM: Anason, Erişen, Ezan teri, Ezeltere, Mesir otu

BULUNDUĞU YER: Antalya'nın batısı / Konyaaltı 5m. / Çineviz koyu / Çıralı / Bey dağları 1750m. / Geyik dağı 2130m.

KULLANIM: Meyveleri koku verici ve gaz giderici olarak kullanılır.

Ayrıca anason bazı içkilerin (rakı, anitez) hazırlanmasında da kullanılmaktadır.

Plantago spp.

İSİM: Bağa, Sinir yaprağı, Beş damar otu, Boğa yaprağı, Damar otu, Kırk sinir otu, Siğil otu, Yılan otu, Yılan dili

BULUNDUĞU YER: Aksu / Tekirova / Antalya'dan Akseki'ye Manavgat'ın dışında 100m. / Düden başı 50m. / Alanya kalesi / Gazipaşa'dan Kaldıran çayına 10m. / Kumköy 5m./ Sarısu / Alanya burnu

KULLANIM: Yapraklar iyi edici olarak kullanılır. Ayrıca sebze olarak ta kullanılır.

Polygala spp.

İSİM: Süt otu

BULUNDUĞU YER: Elmalı, Bey dağları, 1500m. / Elmalı'dan Korkuteli'ne 1120m.

KULLANIM: Toprak üstü kısımlarının balgam söktürücü özelliği vardır.

Pteridium spp.

İSİM: Kartal eğrelti

BULUNDUĞU YER: Alanya'dan Manavgat'a doğru olan bölgede görülür.

KULLANIM: Toprakaltı kısımları şerit düşürücü olarak kullanılır. Ayrıca hayvan yemi olarak ta kullanılır.

Rubus spp.

İSİM: Böğürtlen, Diken çileği, Diken otu, Kara diken, Kedi tutu, Yabani üzüm

BULUNDUĞU YER: Tahtalı dağ 1000m. / Akseki'den Manavgat'a 8km. 1400m.

KULLANIM: Kökleri şeker hastalığına karşı kullanılır.

Ruscus aculeatus

İSİM: Tavşan kirazı, Emir, Fare diken, Herdem taze, Sıçan diken, Tavşan memesi, Yabani mersin, Tavşan topuğu

BULUNDUĞU YER: Kozlu dere' den Kargı çay' a 1000m.

KULLANIM: Kök ve yaprakları idrar arttırıcı ve taş düşürücü özelliği vardır. Ayrıca genç sürgünleri sebze olarak kullanılmaktadır.

Salix spp.

İSİM: Söğüt, Viyale

BULUNDUĞU YER: Aksu çayı 2m. / Elmalı / Kumluca' dan Bey dağına 920m.

KULLANIM: Kabukları ağrı dindirici ve ateş düşürücü olarak kullanılır.

Sanguisorba spp.

İSİM: Amel otu, Kelek otu, Kara göndürme

BULUNDUĞU YER: Akdağ 1400m. / Kale'nin batısı

KULLANIM: İdrar arttırıcı ve kabız olarak kullanılır.

Saponaria spp.

İSİM: Sabun otu, Karga sabunu, Köpürgen, Sabun çiçeği, Tahdik otu

BULUNDUĞU YER: Geyik dağı / Avlan gölü 1110m. / Gebiz, Boz burun dağının kuzeyi 1000- 1200m.

KULLANIM: Terletici ve idrar arttırıcı olarak kullanılır.

Sarcopoterium spinosum

İSİM: Abdes bozan, Çakır diken, Geren diken

BULUNDUĞU YER: Alanya kalesi / Antalya

KULLANIM: Kökleri şeker hastalığına karşı kullanılır.

Scolymus hispanicus

İSİM: Altın diken, Akça kızı, Çetmi diken, Kızılgöz diken, Sarı diken

BULUNDUĞU YER: Serik

KULLANIM: Kökleri idrar arttırıcı olarak kullanılır. Toprak üstü kısımları taze iken sebze olarak tüketilir.

Scilla hyacinthoides

İSİM: Dağ soğanı

BULUNDUĞU YER: Elmalı'nın güney etekleri yükseklerden Ak sivri' ye 2120m. / Çavdır, Finike / Yenice üstleri

KULLANIM: Soğanları romatizma ağrılarına karşı kullanılır.

Symphytum spp.

İSİM: Kare kafes, Kafes otu, Eşek kulağı

BULUNDUĞU YER: Boz burun dağı 1800m.

KULLANIM: S. Officinale – Tedavi maksadı ile kullanılır.

Tanacetum balsamita

İSİM: Marsıvan otu, Solucan otu, Civan perçemi

BULUNDUĞU YER: Akdağ 1700m./ Boz burun dağı 1900-2100m. /Geyik dağı / Girdev dağı 2000m. / Çalbalı dağı 2100-2200m. / Tozlu çukur yaylası 1900m. / Tahtalı dağı 2200-2300m.

KULLANIM: Çiçekli dalları idrar arttırıcı ve taş düşürücü olarak kullanılır.

Teucrium spp.

İSİM: Acı yavşan, Acı ot, Ak sedef otu, Ana baba kekiği, Basur otu, Beyaz ot, Mayasıl otu, Meryem otu, Oğlan otu, Sancı otu, Sıraca otu, Yavşan otu

BULUNDUĞU YER: Hafız paşa 800m. / Elmalı / Finike / Akseki'den Manavgat'a 500m. / Kızılca dağ' da Küçüklü çayı vadisi / Manavgat'la Beyşehir arasında Irmassa geçiti/ Bey dağı Çam çukuru yaylası 1750m. / Korkuteli'nden 16km. Elmalı'ya 1200-1250m. / Alanya 100m. / Tahtalı dağ, Pınarbaşı / Kocaçay'ın doğusundaki pınarlarda / Antalya limanının batısındaki kayalıklarda/ Demre' den Kale'ye 30m. / Göynük 50m. / Konyaaltı sahillerinde 10m./ Kemer Çamdağ tüneli 50m.

KULLANIM: Toprak üstü kısımları iştah açıcı ve mide ağrılarını kesici olarak kullanılır.

Thalictrum spp.

İSİM: Çayır sedefi

BULUNDUĞU YER: Alanya

KULLANIM: İdrar arttırıcı ve müshil etkileri vardır.

Tilia spp.

İSİM: İhlamur ağacı

BULUNDUĞU YER: Alanya Kargı çay ve Derince deresi arasında / Beydam dağları

KULLANIM: Çiçekleri göğüs yumuşatıcısı olarak kullanılır.

Tussilago farfara

İSİM: Kabalak otu, Deve şaplağı, Deve tabanı, Öksürük otu, Sundalık otu, Lapaza çiçeği

BULUNDUĞU YER: Akdağ 1300m.

KULLANIM: Yaprakları göğüs yumuşatıcı olarak kullanılır. Ayrıca sarmalarda kullanılır.

Urginea maritima

İSİM: Ada soğanı, Ak soğan, Ayı soğanı, Beyaz soğan, Deniz soğanı, Ölü soğan, Şalgaba

BULUNDUĞU YER: Burdur'dan Antalya'ya / Alanya

KULLANIM: Soğanları tedavide kullanılır.

Valeriana officinalis

İSİM: Kedi otu

BULUNDUĞU YER: Gebiz Boz burun dağı, Tozlu çukur yaylası 1900m. / Belkis harabeleri

KULLANIM: Kökleri yatıştırıcı olarak kullanılır.

Viscum album

İSİM: Ökse otu, Bınc, Burç, Çarşı çekemi, Gebelek, Göbelek, Göylek, Ökselek, Güveldek

BULUNDUĞU YER: Korkuteli'nden Hüyük'e

KULLANIM: Yaprak ve dalları tedavide kullanılır. Meyveleri ile ökse yapılır.

Kurutulmuş meyveleri kara sakız ile dövülerek yakı yapılır.

Xanthium spp.

İSİM: Pıtrak, Pıtırkan, Pıtıraklı ot

BULUNDUĞU YER: Antalya Konyaaltı sahili ve Antalya'nın 5km. batısında

KULLANIM: Yaprakları idrar arttırıcı olarak kullanılır.

GIDA OLARAK KULLANILAN TÜRLER

Abies cilicata

İSİM: Köknar

BULUNDUĞU YER: Gebiz / Bozburun dağı / Durbanas ve Derince deresi arasında, 1000m.

KULLANIM: Reçinesi sakız olarak kullanılır.

Acanthus spp.

İSİM: Ayı pençesi

BULUNDUĞU YER: Manavgat'tan Akseki'ye 50km. / Kaledran

KULLANIM: Çiçeğin korollası taze olarak yenir. Ayrıca kurutulduktan sonra koku vermesi için çaya katılır.

Alliaria petiolata

İSİM: Sarımsak otu

BULUNDUĞU YER: Avlan gölü / Elmalı'nın güneyi, 1050 m.

KULLANIM: Taze yaprakları sarımsak olarak kullanılır.

Allium spp.

İSİM: Soğan, Kır soğanı, Çayır soğanı, Gömülgen, Gömürsen, Kömren, Köpek soğanı

BULUNDUĞU YER: Finike / Antalya/ Manavgat'ın 5km. güneyi / Gömbe 1200m. / Geyik dağının güneyi Akdağ / Fethiye karayolunda, Korkuteli'nin güney batısı / Elmalı Bey dağı 2500m. / Geyik dağı 2591m. / Antalya'dan Alanya'ya 10m. / Korkuteli 1000m. / Alanya'dan Gazipaşa'ya Demirtaş / Side harabeleri / Konyaaltı 10m. / Elmalı'nın 31km. güney batısı 1150m. / Antalya'dan Burdur'a 30km. 220m./ Fethiye'den Korkuteli'ne 1500m. / Termessus 800m./ Antalya'nın güney batısı 800m. / Çalbalı dağı Fesliken yaylası 1800m. / Boz burun dağı, Tozlu çukur yaylasında 1900m. /Perge harabeleri 30m./ Geyik dağı Han boğazı 1585m. / Finike'den Elmalı'ya/ Susuz dağ 1450-1550m. / Serik / Tahtalı dağ 800m.

KULLANIM: Bazı yabancı türlerin soğan ve yaprakları, soğan ve sarımsak yerine kullanılmaktadır.

Amaranthus spp.

İSİM: Tilki kuyruğu, Hoşkuran

BULUNDUĞU YER: Kargı çay / Durbanas'tan Derince deresine / Alanya

KULLANIM: Sebze olarak kullanılmaktadır.

Amelanchier parviflora

İSİM: Karagöz

BULUNDUĞU YER: Gebiz Bozburun dağı, Taşlı yayla 1700m. / Avlan gölünün doğusu, Elmalı'nın 20km. güney doğusu 1400m. / Elmalı'dan Finike'ye / Kargıçay'ı 900m.

KULLANIM: Meyvesi yenir.

Anchonium elichrysifolium

İSİM: Yabancı tütün

BULUNDUĞU YER: Akdağ / Geyik dağının güneyi, 2300m.

KULLANIM: Yaprakları tütün yerine kullanılır.

Arbatus unedo

İSİM: Koca yemiş, Ayı yemişi, Dağ yemişi, Davulga, Yağma

BULUNDUĞU YER:Gazipaşa'dan Kaldıran Çayına 100m./Yenice kahveden Termessus 700m.

KULLANIM: Meyveleri çiğ olarak veya ezmesi yapılarak yenir.

Arum spp.

İSİM: Yılan yastığı, Acı soğan, Buzağı otu, Domuz lahanası, Domuz marulu, Fil kulağı, Gavur pancarı, Yılan boncuğu, Yılan dili

BULUNDUĞU YER: Susuz dağ 1400m. / Antalya / Alanya / Bezirgan yaylası

KULLANIM: Yaprakları sebze olarak kullanılır.

Asparagus spp.**İSİM:** Kuşkonmaz**BULUNDUĞU YER:** Beş konak 270m. / Alanya**KULLANIM:** Bazı kültür formlarının sürgünleri sebze olarak kullanılır.**Asphodelus aestivus****İSİM:** Çiriş otu, Beyaz çiriş, Yalancı çiriş**BULUNDUĞU YER:** Antalya ve Antalya'nın 7km. doğusu**KULLANIM:** Yumru ve köklerinden elde edilen un, eskiden çiriş yerine kullanılıyordu.**Atriplex spp.****İSİM:** Unluca**BULUNDUĞU YER:** Elmalı**KULLANIM:** Taze veya pişirilerek yenir.**Bellis perennis****İSİM:** Çayır papatyası, Koyun gözü, Koyun çiçeği**BULUNDUĞU YER:** Antalya 60m. / Yumru dağı 1500m.**KULLANIM:** Toprak üstü kısımları sebze olarak kullanılır.**Berberis crataegina****İSİM:** Karamuk, Amberbaris, Diken üzümü, Ekşimen, Garamık, Gıraba, Hatun tuzluğu, Karamuk dikenli, Sarı çalı**BULUNDUĞU YER:** Kozlu deresi / Gebiz, 1100-1200m.'de**KULLANIM:** Meyveleri taze veya kurutulmuş olarak yenir. Genç sürgünleri taze olarak kullanılır.**Bifora radians****İSİM:** Yabancı kişniş, Küçük kişniş otu**BULUNDUĞU YER:** Gömbe' nin batısı 1200m.**KULLANIM:** Çorba ve yemeklere koku vermek için kullanılır.**Bunium microcarpum****İSİM:** İncirop**BULUNDUĞU YER:** Boz burun dağı 2250m. / Elmalı dağları**KULLANIM:** Yumruları çiğ veya pişirildikten sonra yenir.**Capparis spinosa****İSİM:** Kapari, Kebere, Gebre otu,**BULUNDUĞU YER:** Sulu ada**KULLANIM:** Çiçek tomurcukları turşu halinde yenir.

Capsella bursa-pastoris

İSİM: Kuskus otu, Çoban çantası

BULUNDUĞU YER: Avlan gölünün güney yanı, 1050m.

KULLANIM: Çiğ veya pişirilerek yenir.

Carduus spp.

İSİM: Deve diken, Kara yantık, Kara yantak

BULUNDUĞU YER: Elmalı'nın güneyi Kuhu dağı / Akseki'nin 16km. kuzeyi 1200m./

Akdağ 1300m. / Alanya burnu 30m. Antalya'nın 10km. batısı Karadağ eteklerindeki sahilde

KULLANIM: Genç gövdesi yenir.

Castanae spp.

İSİM: Kestane

BULUNDUĞU YER: Beş konak Zerk köyü 850m.

KULLANIM: Tohumu yenir. Tohumu için bazı kültür formları yetiştirilir.

Celtis spp.

İSİM: Çitlembik, Çıtlak, Çıtlık, Çitemik, Ilıç, Çitemek

BULUNDUĞU YER: Kuz derede 1000m. / Gömbe' nin batısında Elmalı'nın güney batısında 1200m.

KULLANIM: Türlerin meyvesi yenir.

Cephalaria spp.

İSİM: Pelemir, Acımih, Acımuk, Belemir, Melemir

BULUNDUĞU YER: Side / Akdağ 1700m./ Kekova / Durbanaz ve Derince arasında Kargı çay / Antalya Bucak arasında 900m. / Akseki'den 27km. Manavgat'a 550m. / Termessus 1000m.

KULLANIM: Tohumlarından yağ elde edilir ve tohum unu lezzet vermesi için ekmek ununa karıştırılır. Belemir yağı elde edilir.

Ceratonia siliqua

İSİM: Keçi boynuzu, Ballıbaba, Ballı boynuz, Harnup, Harnıp, Hannıp, Kaluş, Melik

BULUNDUĞU YER: Manavgat Alanya arasında 3m.

KULLANIM: Meyveleri yenir ve reçel yapılır.

Cercis siliquastrum

İSİM: Erguvan, Elguvan, Selecek, Zazalak

BULUNDUĞU YER: Serik'ten Manavgat'a doğru 5m. / Manavgat'tan Selimiye'ye 50m.

KULLANIM: Çiçekleri çiğ veya pişirilerek yenir.

Cerinth minor**İSİM:** Mum çiçeği**BULUNDUĞU YER:** Akdağ / Geyik dağının güneyinde Han boğaz ormanı 1580m.**KULLANIM:** Toprak üstü kısımları sebze olarak kullanılır.**Chenopodium album****İSİM:** Tel pancarı, Kursalık, Telçe, Tellice**BULUNDUĞU YER:** Kemer bölgesi 1100m. / Girdev gölü 1800m.**KULLANIM:** Kurutularak, çorbası yapılır. Doğu' da bulgur ve mercimekle pişirilerek yenir.**Chrysanthemum spp.****İSİM:** Dağlama**BULUNDUĞU YER:** Elmalı'nın 3km. batısında 1250m. / Antalya'nın 15km. güney batısında 30m. / Gazipaşa'dan 25km. Anamur'a 260m.**KULLANIM:** Çiçek açmadan önce toplanıp salata gibi kullanılır. Kültür türlerinin çiçekleri için yetiştirilir.**Cichorium spp.****İSİM:** Hindiba, Acıgıcı, Gügeyik, Güneyik, Hindibahar, Radika, Acımak**BULUNDUĞU YER:** Kaş'tan Elmalı'ya / Antalya ile Finike arasında 1200m. / Konya altı 10m.**KULLANIM:** Rozet yaprakları çiğ veya salata olarak yenir. Kökündeki süttten dağ sakızı denen bir sakız hazırlanır.**Cnicus benedictus****İSİM:** Şevketi bostan, Ak kız, Bostan otu, Mübarek diken, Şevket otu**BULUNDUĞU YER:** Elmalı dağı 1400m.**KULLANIM:** Toprak üstü kısımları sebze olarak kullanılır.**Consolida spp.****İSİM:** Mor çiçek, Nane çiçeği**BULUNDUĞU YER:** Pamfilya, Elmalı**KULLANIM:** Çiçekleri yoğurt çorbalarına renk vermek için kullanılır.**Coriandrum sativum****İSİM:** Kişniş, Aş otu, Kuzbere, Yumurca**BULUNDUĞU YER:** Hafız paşa 800m.**KULLANIM:** Meyveleri baharat olarak kullanılır.

Cornus spp.

İSİM: Kızılcık, Beyaz kızılcık, Çalı kızılcığı, Eyir güren, Zuhul

BULUNDUĞU YER: Kargı çay

KULLANIM: Olgun meyveleri yenir ve reçel yapılır.

Crataegus spp.

İSİM: Alıç, Aloş, Geyik diken, Haliç, Kuş yemişi

BULUNDUĞU YER: C.aronia- Elmalı'nın 45km. kuzeybatısında 1200m. / C.monogyma-

Döşeme altının kuzey batısında

KULLANIM: C.aronia- Meyveleri yenir.

C.monogyma- Meyveleri yenmez, dallarından baston yapılır. Çiçekleri tedavide kullanılır.

Crithmum maritum

İSİM: Deniz teresi, Deniz otu

BULUNDUĞU YER: Antalya / Alanya

KULLANIM: Taze yapraklarından turşu yapılmaktadır.

Cyclotrichium organifolium

İSİM: Dağ nanesi, Kül otu, Nane ruhu, Dağ reyhanı

BULUNDUĞU YER: Tahtalı dağ 2100m.

KULLANIM: Yaprakları çorba ve yemeklere koku vermek için kullanılır.

Cynoglossum creticum

İSİM: Köpek dili, Kedi pençesi, Pisik tırnağı

BULUNDUĞU YER: Antalya 300m.

KULLANIM: Çiğ olarak yenir.

Cyperus roduntus

İSİM: Kara topalak, Arap topalağı, Gece biten, Topalak

BULUNDUĞU YER: Antalya'dan Lara' ya 30m. / Manavgat'tan 6-7km. / Alanya

KULLANIM: Yumruları taze iken yenir.

Dactylorhiza iberica

İSİM: Salep, Salep otu

BULUNDUĞU YER: Çalbalı dağı 1700m.

KULLANIM: Kurulmuş yumrular süt ile pişirilerek tüketilir.

Diospyros kaki

İSİM: Trabzon hurması

BULUNDUĞU YER: Kemer

KULLANIM: Meyvesi yenir.

Dorystoechas spp.**İSİM:** Dağ çayı**BULUNDUĞU YER:** Tahtalı dağ Çukur yaylası 1525m. / Termessus 1000m. /

Kemer Derin dere 650m.

KULLANIM: Yaprakları çay yerine kullanılır.**Echinophora spp.****İSİM:** Çörtük, Çögür, Çögürdük, Çöyür otu, Çöven**BULUNDUĞU YER:** Korkuteli'nden Elmalı / Elmalı / Antalya / Yuva dağı**KULLANIM:** Yaprakları ve çiçekli dalları turşulara koku ve lezzet vermek için kullanılır.**Echinops spp.****İSİM:** Topuz, Diken başı, Gök diken, Serteş, Topuz diken**BULUNDUĞU YER:** Bey dağları 2000m. / Kargı çay köprüsü ile Beydam arasında 1100m./

Kemer, Kuz dere uçurumunda / Çıralı Musa dağı'nın doğu eteklerinde 100m. / Tahtalı dağ 2000m. / Demre boğazı / Antalya

KULLANIM: Çiçek durumu ekseni yenir.**Erodium spp.****İSİM:** Dön baba, Turna gagası, İğnelik**BULUNDUĞU YER:** Kalkan 30m. / Antalya 50m. / Hafız paşa nehri / Antalya Serik arasında Kumköy'de 5m. / de /Elmalı'dan Korkuteli'ne 1120m. / Antalya Muğla arası**KULLANIM:** Geranium türleri ile aynı amaçlı kullanılıyor.E. cicutarium toprak üstü kısımları kabız etkilidir.**Euphorbia spp.****İSİM:** Sütleşen, Sütlüvan, Süldüğün, Stlengeç, Sütlü ot, Sütlüvan**BULUNDUĞU YER:** Manavgat / Alanya / Kaş / Kemer / Kalkan 10m. / Demre / Antalya

5m. / Korkuteli'nden Güllük dağına 600m. / Akdağ 2300m. / Akdağ'ın güneyi 1150m. /

Gündoğmuş Sapa çukur dağı 1450-1700m. / Boz burun dağı / Finike'den Demre' ye 50m. /

Serik'ten 20km. / Toros dağı / Kumluca / Korkuteli 1100m. / Elmalı 1860m. / Kuz dere

yaylası 900m. / Tahtalı dağ 1465 ve 2100m. / Akdağ'ın kuzey etekleri 1800m./ Geyik dağı

2300m. / Avlan gölünün güney batısı 1000m./ Antalya'nın 8km. güney batısı 3m. /

Aksu çayının ağzı / Boz burun dağı 2200-2300m. / Elmalı'nın güneyinde Kuhu dağı 2000m. /

Bey dağı 2500m. / Geyik dağında Gözü büyük yaylası.

KULLANIM: Bazı türleri sebze olarak kullanılır.Bazı türlerin sütü müşhil etkilidir. (E. macroclada)Bazı türlerden sarı renkli boyar madde elde edilir. (E. rigida)**Falcaria vulgaris****İSİM:** Kaz ayağı**BULUNDUĞU YER:** Girdev gölü 1670m.**KULLANIM:** Genç sürgünleri pişirilir veya turşu yapımında kullanılır.

Ferula spp.

İSİM: Çakşır otu, Çağşır, Çavşır

BULUNDUĞU YER: Manavgat ve Side harabelerinde / Antalya 30m. / Elmalı

KULLANIM: Yaprakları sebze olarak kullanılır. Bazı türler otlu peynir içine konur.

Ferulago trachycarpa

İSİM: Kuzu kişnişi, Kişniş, Kurt kulağı, Kuzu başı, Kuzu kulağı

BULUNDUĞU YER: Akseki'den Manavgat'a 600m. / Side'nin 2km. güney batısı 10m. / Kargı çayı / Kozlu dere 1000m. / Geyik dağı Han boğaz ormanı 1600m.

KULLANIM: Yaprakları salata olarak kullanılır.

Geranium spp.

İSİM: Turna gagası, İtır, Çoban iğnesi İğnelik

BULUNDUĞU YER: Boz burun dağı 1800m. / Akseki'den 25 km. Manavgat'a / Çarma dağı 200m. / Alanya Geyik dağı 1600m. / Antalya'nın doğusu / Elmalı / Belek / Alanya / Aksu 2m. / Elmalı'dan Korkuteli'ne / Kemer / Patara

KULLANIM: Sebze olarak kullanılır. Ayrıca dallar haşlandıktan sonra peynir ile karıştırılarak börek harcı olarak kullanılır.

Gundelia tournefortii

İSİM: Kenger, Çakır diken, Çenger otu, Tatlı kenger, Kan diken, Kengi otu

BULUNDUĞU YER: Perge

KULLANIM: Genç sürgünleri yenir.

Kökünden sakız elde edilir.

Meyveleri kavrulup kahve gibi kullanılır.

Gypsophilia spp.

İSİM: Çöven, Çevgen, Çoğan, Çöğür, Helvacı çöveni, Helvacı kökü, Şekerci çöveni, Tarla çöveni, Şark çöveni

BULUNDUĞU YER: Alanya ve Geyik dağı 2300-2600m. / Elmalı yaylası 1050m. / Boz burun dağı, Tozlu yaylası 1900m.

KULLANIM: Köklerinin su ile kaynatılması ile elde edilen hülase helva yapımında kullanılır. Çöven kökü ile kaynatılmış üzüm suyundan pekmez yapılır.

Heracleum platytaenium

İSİM: Tavşancıl otu, Kamşam, Öğrek otu

BULUNDUĞU YER: Akdağ / Girdev dağı / Geyik dağı 2286- 2339m.

KULLANIM: Yaprakları ve gövdesi Melek otu yerine kullanılır. Gövdesi çiğ olarak yenir ve turşusu yapılır.

Hippomarathrum spp.

İSİM: Tarhana otu, Tarhın, Tarın, Tarkın

BULUNDUĞU YER: Antalya Çakırlar arasında / Manavgat'ın 45km. kuzeyinde 800m.

KULLANIM: Çorbalara ve yemeklere koku vermek için kullanılır.

Hyoseris scabra

İSİM: Dağ marulu, Keçi marulu

BULUNDUĞU YER: Konyaaltı 10m.

KULLANIM: Salata olarak kullanılır.

Laurus nobilis

İSİM: Defne ağacı, Har, Nehtel, Tahnal, Tenel, Tehnel

BULUNDUĞU YER: Antalya'dan Korkuteli'ne, Antalya'nın 45km.kuzey batısı / Alanya kalesi 220m.

KULLANIM: Meyveleri yağ elde etmek için kullanılır.

Yaprakları ise baharat olarak kullanılır. Türkiye'nin en önemli dış satım ürünlerinden biridir.

Lepidium spp.

İSİM: Kerdeme, Bahçe teresi, Gerdeme, Gedime, Kerdime

BULUNDUĞU YER: Elmalı

KULLANIM: Yaprakları ve dalları salata olarak kullanılır.

Malus spp.

İSİM: Yabani elma, Acalma, Acı elma, Ekşi elma, Kivil, Sengeç, Yaban elması

BULUNDUĞU YER: Korkuteli 1000m.

KULLANIM: Olgun meyveleri yenir.

Malva spp.

İSİM: Ebe gümece

BULUNDUĞU YER: Antalya 30m. / Aksu / Konyaaltı

KULLANIM: Sebze olarak tüketilmektedir.

Marrubium vulgare

İSİM: Boz ot, İt sineği, Kara derme, Köpek otu, Kukas otu, Mayasıl otu

BULUNDUĞU YER: Manavgat'tan Alanya'ya 5m. / Elmalı/ Akdağ, Yeşil göl 1800m. / Çalbalı dağı 2000-2100m. / Korkuteli'nin 29 km. güney batısında 1150m. / Geyik dağının güneyinde Akdağ 2300m.

KULLANIM: Baharat olarak kullanılır.

Mentha spp.

İSİM: Nane

BULUNDUĞU YER: Kaş'tan Elmalı'ya / Aksu çayı / Kara göl, Yuva 1000m. / Geyik dağının eteklerinde / Tepe delen yaylasında Çalbalı dağı 1700m. / Kuz dere üzerinde Tahtalı dağda 1100m. / Alanya'nın kuzeyinde Kargı çayında 900m.

KULLANIM: Yaprakları taze veya kurutulmuş olarak yemeklere koku ve lezzet vermek için kullanılır.

Nane halk ilacı olarak günümüzde hala kullanılmaktadır. İştah açıcı olarak, kuduz köpeklerin ısırmasında, arı sokmasında tedavi edici olarak ayrıca, kokusundan faydalanılarak fare ve güve gibi hayvanların zararlarını önleme de kullanılmaktadır. Nananın esas önemi; antiseptik, anaztezik, serinletici, ferahlatıcı, yatıştırıcı, gaz söktürücü ve bulantı kesici özelliklerinin olmasıdır. İshale karşı da etkilidir. Nane esansı, kuvvetli bir zehir ise de günde az miktarda birkaç damla alınır, mide ağrılarına ve bulantılara iyi gelmektedir. Bir çok ilacın yapımında, şekerlik, diş macunu, çiklet, sabun ve parfümeri sanayinde ham madde olarak kullanılır. Nananın uçucu yağı, ülkemizde limon uçucu yağından sonra en çok kullanılan bir yağdır.

Michauxia campanuloides

İSİM: Çeşir, Gerçemek, Gercimek

BULUNDUĞU YER: Side 10m.

KULLANIM: Genç iken gövdesi ve kökü pişirilerek yenir.

Micromeria spp.

İSİM: Taş nanesi, Dağ çayı, Kaya yarpuzu, Sümbül çiçeği, Topuk çayı, Viks çiçeği

BULUNDUĞU YER: Boz burun dağı 1500-1700m. / Kuzlu dere 900m. / Kuhu dağı / Akdağ 2000m.

KULLANIM: *M. fruticosa* - Taze ve kurutulmuş olarak çorba ve yemeklere koku vermek için kullanılır. Nefes açıcı olarak ta kullanılır.

M. myrtifolia – Çay yerine kullanılır.

Morina persica

İSİM: Dağ çayı

BULUNDUĞU YER: Elmalı / Bey dağları 2000m.

KULLANIM: Çiçekleri koku verici olarak çaya katılır.

Nasturtium officinale

İSİM: Su teresi

BULUNDUĞU YER: Antalya, 35m.

KULLANIM: Otlı peynir içine konur.

Nepeta spp.

İSİM: Pisik otu, Kedi nanesi

BULUNDUĞU YER: Elmadağ 1300m. / Boz burun dağı 1600-2000m. / Gazipaşa'dan 24km. Anamur'a 340m. / Geyik dağı 2130-2400m. / Elmalı'nın 31km. güney batısı/ Teke dağında Ovacık 1100m. / Demirtaş' ın kuzey ve kuzey doğusunda 1370m. / Korkuteli'nden Kızılcadağ' a 1400m.

KULLANIM: Kars yöresinde yaprakları çorba ve yemeklere koku vermek için kullanılır.

Nicotiana glauca

İSİM: Deli tütün, Hasan keyif tütünü, Tömbeki tütünü

BULUNDUĞU YER: Demre

KULLANIM: Yaprakları tütün yerine kullanılır.

Nigella arvensis

İSİM: Çörek otu

BULUNDUĞU YER: Elmalı'da Avlan gölü / Antalya Çalbalı dağı, 1700m. / Finike

KULLANIM: Börek, ekmek ve pidelerin üzerine tat ve koku vermek için kullanılır. Tohumlarının sıkılması ile çörek otu yağı elde edilir. Nohut ile karıştırılarak çörek otu kahvesi yapılır.

Oenanthe pimpinelloides

İSİM: Deli maydanoz, Kaz ayağı

BULUNDUĞU YER: Çıralı / Antalya'nın 19km. doğusu

KULLANIM: Yaprakları sebze olarak kullanılmaktadır.

Ophrys spp.

İSİM: Kazan karası, Kedi gözü, Kedi tırnağı, Pisi pisi, Tülek dokuyan

BULUNDUĞU YER: Kepez / Gazipaşa'nın 5km. doğusunda 30m. / Antalya'nın kuzey batısında Korkuteli'ne doğru 300m. / Alanya'nın doğusunda / Yukarı Karaman / Manavgat'ın 12km. doğusunda anayol kavşağından (33,5km.) Akseki'ye 650m. / Kaş'tan Finike'ye 650m./ Akseki'nin güneyi 970m. / Manavgat'tan Akseki'ye Fersin alanı üstleri 700m./ Finike'den Kaş'a 150m. / Termessus 100m. / Cevizli' nin 15km. kuzeyi 1250m. / Akseki'den Beyşehir'e anayol kavşağının 1,5km. güneyinden Kuyucak 1250m. / Gazipaşa'nın 5km. doğusu / Manavgat'tan Akseki'ye Murt içinin güneyi 650-700m. / Finike'den Armutlu' ya/ Serik' in 10km. doğusunda 5m. / Antalya'nın doğusunda 40m.

KULLANIM: Bazı türlerinden salep elde edilir.

Opopanax chironium

İSİM:Kaymak otu, Kaymacık, Kaymaklık, Sarı ot

BULUNDUĞU YER: Manavgat'tan Akseki'ye ana yoldan 65km. 800m.

KULLANIM: Yaprakları pişirilerek yenir.

Orchis spp.

İSİM: Salep otu, Salep

BULUNDUĞU YER:Antalya / Alanya kale / Irmasan geçidi ile Cevizli arasında 1200m. / Aspendos' un kuzeyi 100m. / Gazipaşa'nın batısındaki mezarlık 50m. / Bey dağı / Korkuteli'nin 15km. kuzey batısından Tefenni'ye doğru, Sülekler köyü 1210m. / Kaş / Gölbaşı / Finike'den Kaş'a / Akseki / Manavgat/ Yumru dağı, Elmalı'nın kuzey batısı

KULLANIM: Kurutulmuş yumrular toz edildikten sonra süt ile pişirilerek (=salep) içilir.

Origanum spp.

İSİM: Mercan köşk, Cantır

BULUNDUĞU YER: Alanya Kargı çay' da 1000m./ Alanya körfezinin kuzeyinde / Kemer Kesme boğaz 60m. / Pınarbaşı üstleri Tahtalı dağı 200-500m. / Kar çukuru ve Fesliken yaylası arasında Çalbalı dağında 1800m. / Bozburun dağında ve Taşlı yaylasında 1700m. /

Perge 100m.

KULLANIM: Çay ve baharat olarak kullanılır. Uçucu yağı da yatıştırıcı midevi, idrar arttırıcı, gaz söktürücü terletici, kan dolaşımını uyarıcı olarak halk arasında kullanılmaktadır. Muğla yöresinde özel kahvesi hazırlanır.

Ornithogalum spp.

İSİM: Ak yıldız, Köpek soğanı, Kurt soğanı, Tükrük otu

BULUNDUĞU YER: Elmalı / Korkuteli'nden 6km. Kızılca dağ 'a 1100m. / Alanya / Kemer 2000-2200m. / Gündoğmuş 1500m. / Tahtalı dağ 2000-2300m.

KULLANIM: Bazı türlerinin yaprakları sebze olarak kullanılır.

Yine bazı türlerin soğanları da süs bitkisi olarak kullanılır.

Orthurus spp.

İSİM: Kök karanfili, Yellice, Zencefil kökü

BULUNDUĞU YER: Elmalı

KULLANIM: Kurutulmuş kökleri karanfil kokulu olup, çaya koku vermek için kullanılır.

Oxalis spp.

İSİM: Ekşi yonca

BULUNDUĞU YER: Antalya

KULLANIM: Çiğ olarak salata halinde yenir.

Phlomis spp.

İSİM: Çalba, Ballık otu, Çalba otu, Şalba

BULUNDUĞU YER: Termessus 700-1000m. / Gündoğmuş Çukur dağı 1750m. / Kemer Teke dağı 1200m. / Alanya Gönük deresinden Akdağ'a / Korkuteli'nden Antalya'ya 3km. / Manavgat'a 23km. Alara çayında 25-40m./ Alanya 70-100m./ Kaş'tan Kale'ye/ Boz burun dağı 600m.ve 1700m / Tahtalı dağ 1000m. ve eteklerde / Alanya Bük ormanı 620m./ Akseki 1100m. / Kozlu dere ile Kargı çay 1000m. / Adrasan körfezi 50m./Side 5m./ Termessus 600m.

KULLANIM: Yaprakları çay halinde kullanılır ve yaprakları yenir.

Pistacia spp.

İSİM: Antep fıstığı, Şam fıstığı, Menengiç, Kurtmeç, Sakız murcu

BULUNDUĞU BÖLGE: Kemer / Antalya 30m. / Gebiz Kozlu dere' de Kuz dere 1100m.

KULLANIM: Genç sürgünleri çiğ ve pişirilerek yenir.

Gaziantep'te hala Menengiç kahvesi hazırlamasında kullanılır.

Ayrıca ipeğin boyanmasında kullanılır. Bitkinin dal ve yaprakları boyar madde olarak ta kullanılır.

Pyrus spp.

İSİM: Ahlat, Ahlat armudu, Ahlet, Çakal armudu, Çördük, Çötür, Çövür, Zingit

BULUNDUĞU YER: Serik' in 7km. kuzeyinde / Antalya'dan Serik' e 5m. / Gömbe' nin batısında 1200m. / Yuva 1100m. / Olympos üzeri 400-700m. / Boz burun dağının kuzeyi Kuzlu dere 1200m.

KULLANIM: Olgun meyveleri taze halde veya kurutulmuş olarak yenir.

Quercus spp.

İSİM: Meşe ağacı

BULUNDUĞU YER: Kaş'tan Elmalı'ya / Kuhu dağı / Kemer 50m.

KULLANIM: Bazı türlerin tohumu çiğ veya pişirilerek yenir.

Raphanus raphanistrum

İSİM: Turp otu, Hardal otu

BULUNDUĞU YER: Alanya, 2m.

KULLANIM: Yaprak ve çiçekleri sebze olarak kullanılır.

Rhus spp.

İSİM: Sumak, Somak

BULUNDUĞU YER: Teke dağı Ovacık üzeri 1100-1200m. / Kargı çay

KULLANIM: Olgun meyveleri Sumak adı altında baharat olarak kullanılır. Yaprakları sepi maddesi olarak değerlendirilir. Meyvelerin su ile kaynatılmasından elde edilen pekmez ise kabız olarak kullanılır.

Rosa spp. / Rosa canina

İSİM: Yabani gül, Köpek gülü / Meyvelerine Kuşburnu, Gül burnu denir.

BULUNDUĞU YER: Antalya 30m. / Akdağ 1500m./ Gebiz Boz burun dağı 1700m.

KULLANIM: Meyveleri taze, kurutulmuş veya reçel olarak kullanılır.

Salvia spp.

İSİM: Adaçayı

BULUNDUĞU YER: Beldibi ile Göynük arasında / Kuhu dağı 1750m. / Elmalı'dan 9km. Korkuteli'ne doğru 1120m. / Anamur'dan Gazipaşa'ya / Korkuteli'nin 29km. güney batısında 1150m. / Tahtalı dağı 900 ve 2200m. / Akseki'nin kuzeyi, İrmasan geçiti 1810m. /

Manavgat 5m. / Antalya'dan Elmalı'ya 1920m. / Korkuteli'nden 21km. Elmalı'ya 1270m. / Akçay'dan 6km. Elmalı'ya 1000m. / Elmalı dağı 1800m. / Elmalı'dan Avlan gölüne / Manavgat'tan Beyşehir'e 1370m.

KULLANIM: Çay yerine ve boyar madde olarak kullanılır.

Adaçayı'nın yaprakları enfüzyonu ilaç sanayinde gargaralar ve şurupların bileşimine girerek boğaz ağrıları ve iltihaplarına karşı kullanıldığı gibi, dezenfektan ve antiseptik olarak, bunun yanında da mide ve barsak spazmlarını çözücü ilaçların yapımında değerlendirilir. Ayrıca hoş gider kokusu nedeniyle kozmetik alanında da geniş kullanım alanı bulmaktadır.

Sambucus ebulus

İSİM: Cüce mürver, Ayı otu, Azı otu, Hekim ana, Şahmelik, Sultan otu, Telli gelin

BULUNDUĞU YER: Kargı çay / Kozlu dere

KULLANIM: Olgun meyveleri yenir ve dallarından masura yapılır.

Satureja thymbra

İSİM: Kaya kekiği, Girit sateri, Kara kekik, Kılıç kekiği, Sivri kekik, Taş kekiği

BULUNDUĞU YER: Manavgat'ın 45km. kuzeyinde 400m. / Bey dağı 2000m. / Akdağ'ın doğu bölgesinde Göynük deresinde

KULLANIM: Toprak üstü kısımları Anadolu'da kekik gibi baharat olarak kullanılmaktadır.

Scandix spp.

İSİM: Kışkış, Zühre tarağı, Leylek otu, At kişnek otu

BULUNDUĞU YER: Elmalı / Antalya / Bucak'tan Pamucak' a 8km. güney doğusu 800m. / Hafız paşa 800m.

KULLANIM: Toprak üstü kısımları sebze olarak tüketilir. Börek harcı olarak ta tanınır.

Sedum spp.

İSİM: Dam kuruğu, kaya kuruğu

BULUNDUĞU YER: Elmalı'dan Finike'ye 38km. / Antalya'dan Kemer'e 22km. / Çam çukuru yaylası, Bey dağı 1750m. / Akdağ 2200m. / Boz burun dağı 2000m. / Çalbalı dağı 1900m. / Hafız paşa' dan Antalya'ya Çubuk boğazının 13km. güneyi 360m.

KULLANIM: Bazı türlerin yaprakları çiğ olarak yenir.

Sideritis spp.

İSİM: Dağ çayı, Ot çayı, Siderya, Yayla çayı

BULUNDUĞU YER: Çubuk boğazı, Hafız paşa üzeri 860m. / Tekirova körfezi 40m. / Elmalı / Tozlu çukur yaylası ile Boğaz ağzı arasında Çukur yaylası 1500m. / Geyik dağı, Han boğaz ormanı 1525m. / Termessus'tan Yenice kahvesine 450-460m. / Kuzdere'de / Antalya'nın 10km. güneybatısında Kara dağın eteklerinde/ Akseki'den 29km. Manavgat'a 470m. / Geyik dağında Beydam'da 1000m. / Akseki'den 15km. Manavgat'a 830m. / Alanya'nın kuzey doğusunda 1100m./ Göynük 50m. / Alanya üzeri tepelerde / Alanya'nın kuzeyinde Kızıl alan ve Durbanaz arasında / Güzelbağ, Bayır koz ağacı ve Kemer köprüsü / Bey dağı Akseki'den Antalya'ya / Elmalı Çiğli kara

KULLANIM: Bazı türlerden elde edilen yapraklı ve çiçekli dallar çay gibi hazırlanıp içilir.

Sinapis arvensis

İSİM: Hardal otu, Acırğa, Eşek turpu, Manamih, Yabani hardal

BULUNDUĞU YER: Antalya'nın doğusu 35m.

KULLANIM: Genç dalları salata veya pişirilerek yenir.

Smilax spp.

İSİM: Silcan, Çıtırğı, Diken otu, Diken özü, Gıcır diken, Mamula , Mehracan, Melevcan, Öz diken, Sıraca, Zincan, Zırmılak, Zincen

BULUNDUĞU YER: Antalya / Akseki geçidinin altları Erenkaya 700m.

KULLANIM: Genç sürgünleri sebze olarak kullanılır. Meyvelerin arullusu eskiden damla sakızı yumuşatmada kullanılırdı.

Smyrniun spp.

İSİM: Yabani kereviz, Baldıran

BULUNDUĞU YER: Antalya / Koçova

KULLANIM: Kökleri yenir ve çiçek demetlerini süslemekte kullanılır.

Sonchus oleraceus

İSİM: Eşek marulu, Eşek gevreği, Kuzu gevreği, Kuzu kürkü, Süt otu

BULUNDUĞU YER: Yumru dağı 1300m. / Tahtalı dağı 2200m. / Akseki Yaylacık tepesi 1900m. / Akdağ 1400m. / Tahtalı dağın güney etekleri / Tekirova 30m. / Korkuteli'nden 55km. Kızılca dağ'a 1350m. / Bük ormanı

KULLANIM: Yaprakları salata olarak kullanılır. Lezzet vermek için et yemeklerine konur.

Sorbus spp.

İSİM: Üvez, Eyvaz, İvez

BULUNDUĞU YER: Boz burun dağı Taşlı yaylası 1700m.

KULLANIM: Meyveleri olgun halde yenir.

Stachys spp.

İSİM: Dağ çayı, Ot çayı, Yayla çayı

BULUNDUĞU YER: Karadağ 90m./ Çıralı' da Musa dağının eteklerinde / Antalya'nın 13km. batısında 20m. / Tahtalı dağ'da / Teke dağı Ovacık'ta 1100-1200m./ Side'nin 3km. kuzey batısında 5m. / Elmalı, Ballıoluk / Akdağ 2200-2300m. / Döşemealtı'nın 5km. kuzeyi batısında 300m. / Sivri dağının kuzey eteklerinde, Söğüt yaylasında 300m. / Konya altı 30m. / Köprülü kanyon 600m. / Karadağ 30m. / Göynük 10-50m. / Lara 5m. / Kale'nin batısında / Manavgat'tan Alanya'ya 5m. / Kozlu dere ile Taşlı yayla arasında 1600m.

KULLANIM: Yapraklı ve çiçekli dalları çay gibi hazırlanıp içilmektedir.

Tamus communis

İSİM: Sarmaşık, Acı tilkişen, Dövülmüş avrat otu, Gavur tilkişeni, Kara asma

BULUNDUĞU YER: Belkis 150m.

KULLANIM: Taze sürgünleri taze olarak yenir veya börek harcı içine konur.

Taraxacum spp.

İSİM: Kara hindiba, Aslan dişi, Gelin göbeği, Keklik otu, Radika, Şeytan arabası

BULUNDUĞU YER: Geyik dağının güneyi 1100m. / Akdağ 1300-2300m. / Tozlu çukur yaylası 1900-2100m. / Avlan gölü 1050m. / Hafız paşa 800m. / Susuz dağ 2000m. / Elmalı Kışla köyü,

KULLANIM: Rozet yaprakları salata veya pişirilerek yenir.

Thymbraspicata

İSİM: Kara kekik, Ayaklı kekik, Karabaş kekik

BULUNDUĞU YER: Kaş'tan Elmalı'ya 3m./ Antalya'dan Manavgat'a 40m./ Alanya kalesi/ Kargı çay, Durbanaz ve Derince deresi arasında eğimlerde

KULLANIM: Kekik gibi yemeklere koku ve lezzet vermek için kullanılır.

Thymus spp.

İSİM: Kekik, Çatır, Kakuk, Keklik otu, Kek otu

BULUNDUĞU YER: Bozburun dağı 1500m.ve 2200-2300m. / Geyik dağı Han boğaz nehri 1500m. / Göynük 0-50m. / Alanya ile Anamur arasında Kaledran / Geyik dağı 300 ve 2600m./ Tepe delen yaylası ve Söğüt Cuma yaylası arasında Çalbalı dağı / Boz burun dağı, Boğaz Azzi ve Tozlu çukur yaylası arasında 1500m.

KULLANIM: Baharat ve çay olarak kullanılmaktadır.

İlaç sanayinde antiseptik imalatında kullanıldığı gibi, öksürük şuruplarının terkbine girer. Antibiyotik etki olarak mikroorganizmaların gelişimini geciktirdiği veya tamamen durdurduğu için, ağız antiseptiği olarak gargara yapımında faydalanılmaktadır. Mantar ilaçlarının terkbinde de yer almaktadır.

Kimya sanayinde ise timolun elde edilmesinde kullanıldığı gibi, parfümeri ve banyo köpüklerinin yapımında ve problemlili ciltlerin tedavisinde kullanılmaktadır.

Trigonella spp.

İSİM: Boy otu, Bay otu, Çemen otu, Piltan, Poy

BULUNDUĞU YER: Elmalı / Finike'nin 36km. kuzeyinde Bey dağlarında 700m. / Elmalı'nın güney batısında Susuzdağ'da 1700m./ Elmalı'nın 55km. güney batısında çam ormanları / Kaş'ın 43 km. kuzeyinde 1000m. / Antalya'nın 29km. kuzeyinde Pınarbaşı kahve' de 280-310m. / Çubuk boğazı 800m. / Gömbe'de 1150m. / Kumköy'de 5m. / Lara'da / Antalya Bucak arasında Hafız paşa' da 800m. / Gebiz Boz burun dağı / Akseki'nin 10km. kuzeyinde 1380m. / Antalya'dan Korkuteli'ne Antalya'nın 11km. kuzeyi 250m.

KULLANIM: Otsu kısmı kurutulup toz edildikten sonra baharat olarak kullanılır. Tohumları pastırmanın üzerine sürülen çemenin terkbine girer.

Urtica spp.

İSİM: Isırgan otu, Ağdalak, Cımcı, Cızlağan, Dala diken, Dalağan, Dalgan, Gezgez, Gıcıkta otu, Gidişgen, Gidişgen otu, Isırgan

BULUNDUĞU YER: Antalya / Side / Geyik dağının güneyi Akdağ 2300m.

KULLANIM: Genç dalları sebze olarak kullanılır.

U. pilulifera – Tohumları tedavide kullanılır.

Ziziphora spp.

İSİM: Dağ reyhanı, Keklik otu, Kır nanesi

BULUNDUĞU YER: Akdağ 1700m. / Tahtalı dağ / Elmalı dağı 1200-1400m.

KULLANIM: Toprak üstü kısımları bitkisel çay olarak kullanılır.

Z.tenuior – Gaz söktürücü olarak ta kullanılır.

BOYA VE SANAYİDE KULLANILAN TÜRLER

Acer

İSİM: Akçağaç

BULUNDUĞU YER: Akseki Cevizli'den sondurak'a Söğütlü deresi / Alanya Kargıçay, Derince dere ve Beydam arası /Gebiz Bozburun dağı, Taşlı yaylası 1700m.ve Kuzdere / Akseki Emirhisar 1700m. / Kemer Kesme boğaz

KULLANIM: Dallarından ağızlık yapılır.

Alkanna tinctoria

İSİM: Hava çiva, Eğlik, Eğnik, Kızıl enik, Tüylü boya, Yer ineği

BULUNDUĞU YER: Termessus / Korkuteli'nden 8km. Kızılcadağa 1100m. / Sapa çukuru dağı 1550m./ Lara / Alanya burnu 100m. / Teke dağı 2000m. / Çalbalı dağı 2000-2100m./ Fesliken yaylası/ Susuz dağı 1900m. / Akdağ 1700m. / Çubuk boğazı 860-890m. / Perge / Akseki 560m. / Akseki'den Manavgat'a Erenkaya geçidi 700m. / Akseki'nin 22km. güneyinde 475m.

KULLANIM: Kökleri kırmızı renkli boyar madde olarak kullanılır.

Alnus orientalis

İSİM: Kızıl ağaç

BULUNDUĞU YER: Antalya'dan Çakırlar' a / Manavgat 20m.

KULLANIM: Gövde, dal ve kabukları kırmızı boya olarak kullanılır(Çarık derisi ve iplik boyamasında).

Anthemis spp.

İSİM: Sarı papatya, Beyaz papatya, Boyacı papatyası, Öküz gözü

BULUNDUĞU YER: Çeltikçi / Elmalı dağı 1300m. / Tahtalı dağı 2100m. / Geyik dağı 2285m. / Kuhu dağı/ Fethiye'den 105km. Elmalı'ya 980m. / Termessus 850-1000m./ Alanya / Akseki'nin kuzeyi 1380m./ Tahtalı dağın güney etekleri 40m. / Lara / Alara çayı 5m. / Gazipaşa ve Kaldıran çayı arasında 300m. / Göynük / Girdev dağı / Side'nin 3km. batısı Manavgat / Kemer Ovacık 1100-1200m. / Gömbe 1150m. / Manavgat'tan 8km. Akseki'ye 1400m.

KULLANIM: A.tinctoria (Girdev dağı ve Ovacık 1100-1200m.) çiçekleri sarı renkli boyar madde olarak kullanılır.

Astragalus spp.

İSİM: Geven, Keven, Ketire, Kavan, Gön

BULUNDUĞU YER: Gömbe'nin güneyi 1150m. / Elmalı'nın 45 km. kuzey doğusu 1100m./ Antalya'nın 4 km. batısında / Manavgat 3m. / Geyik dağı 2300-2350 m./ Elmalı'dan 24 km. Korkuteli'ne doğru 1150m./ Korkuteli Kızılcadağ arasında Söğüt'te 1350m. / Elmalı Bölükler dağı / Akdağ / Eğri göl, Geyik dağının kuzey etekleri 2100m./Girdev gölü 1670m./ Aksu / Bey dağları 2000m./ Teke dağ, Ovacık 1100-1200m./Bozburun dağı 1900m. / Elmalı'dan Korkuteli'ne 8 km. 1120m./ Elmalı dağı 1250-1600m. / Gömbe 1250m./Burdur'dan Antalya'ya 800m.

KULLANIM: Gövdelerinden kitre zamkı yapılmaktadır. Bazı bölgelerde çiğ olarak ta yenmektedir.

Buxus spp.

İSİM: Şimşir, Cımcır, Şümşür

BULUNDUĞU YER: Finike, Kumluca' dan Adrasan'a/ Musa dağı

KULLANIM: Odunu sanayide kullanılır. Yapraklar hayvanlar için zehirlidir.

Carthamus tinctorius

İSİM: Aspir, Asfur, Boyacı aspi, Kortum, Yalancı savran

BULUNDUĞU YER: Kumluca'dan bey dağlarına 990m.

KULLANIM: Çiçekleri safran yerine boyar madde olarak kullanılır. Tohumlarından sabit yağ elde edilir.

Chrozophora tinctoria

İSİM: Akbaş

BULUNDUĞU YER: Kemer / Alanya

KULLANIM: Boyar madde olarak kullanılır.

Crocus spp.

İSİM: Safran, Safra çiçeği, Safran çiğdemi

BULUNDUĞU YER: Çam kuyusu ormanı 1900-2700m. / Gündoğmuş / Korkuteli, Dere köyü/ Akçay'dan 5km. Kasabaya 1400m. / Elmalı Sarıyer dağı 1800m. / Antalya'dan Korkuteli'ne / Akçay'dan Kaş'a 1350m. / Cevizli' den 5km. 1250m. / Korkuteli Elmalı arasında 1050m. / Kaş'tan Akçay'a 1100m. / Manavgat'tan Akseki karayolu' na, Karpuz çay vadisi 250m. / Akseki'den 34km. Beyşehir'e 1250m.

KULLANIM: Safran koku verici ve boyar madde olarak kullanılmaktadır.

Datisca cannabina

İSİM: Renk otu, Geha renk, Gence, Renkli ot, Yalancı kenevir

BULUNDUĞU YER: Termessus

KULLANIM: İplik boyamada kullanılır.

Eremurus spectabilis

İSİM: Çiriş, Çireş, Dağ pırasası, Sarı çiriş, Sarı zambak, Yabani pırasa

BULUNDUĞU YER: Beşkonak Demre yaylası 1700m.

KULLANIM: Eskiden toprak altı kısımları kurutulup toz edildikten sonra yapıştırıcı madde olarak ciltçilik ve ayakkabıcılıkta kullanılırdı.

Erzurum bölgesinde ehram kumaşına sertlik ve parlaklık vermek için kullanılmaktadır. Genç yaprakları sebze olarak kullanılmaktadır.

Genista spp.**İSİM:** Boyacı katır tırnağı**BULUNDUĞU YER:** Elmalı / Antalya'dan Finike'ye**KULLANIM:** Çiçekleri sarı renkli boyar madde olarak kullanılır.**İnula spp.****İSİM:** Andız otu, Zimbit, Zimerik otu**BULUNDUĞU YER:** Elmalı, Keçova, Karagöl, Yuva nehri 1000m. / Kulu dağı 1500m. / Alanya'dan Manavgat ovasına / Kargıçay / Teke dağı Ovacık nehri 1200m. / Kesme boğaz ve Göynük 0-100m. / Kaş Gelemiş / Teke dağında Kuz dere ve Gidelma arasında 800m.**KULLANIM:** Çiçeklerinden sarı renkli boyar madde elde edilir. (*İ. viscosa*- Alanya)**İsatis tinctoria****İSİM:** Çivit otu, Deve mercimeği, Guvşak, Kızlar göbeği**BULUNDUĞU YER:** Ovacık / Alanya, 160m. / Elmalı dağı, 1250- 1600m.**KULLANIM:** Bitkinin toprak üstü kısımlarının küp içinde mayalandırılması sonucu boya elde edilir.**Limonium spp.****İSİM:** Deve kulağı**BULUNDUĞU YER:** Kemer körfezi / Antalya / Lara / Manavgat'tan Alanya'ya Alanya'nın 20km. doğusu**KULLANIM:** Kökü iplik boyamakta kullanılır.**Linum spp.****İSİM:** Keten**BULUNDUĞU YER:** Belek / Konyaaltı / Alanya'dan Gazipaşa'ya / Uzunkuyu / Korkuteli'nden Kızılcadağ'a / Atbükü 10-50m. / Elmalı'dan Korkuteli'ne / Elmalı'nın 35 km. doğusu 1300m. / Belek / Alanya**KULLANIM:** Tohumların sıkılması ile elde edilen yağa **Bezir yağı** denmektedir. Geri kalan küspeye Koptun, Ködün veya Köftün denir.**Melilotus spp.****İSİM:** Eşek yoncası, Kokulu yonca**BULUNDUĞU YER:** Antalya 30m. / Pamfilya**KULLANIM:** Çiçekleri boyar madde olarak kullanılır.**Ostrya carpinifolia****İSİM:** Kayacık**BULUNDUĞU YER:** Geyik dağında Han boğaz ormanı 1600m.**KULLANIM:** Odunu hatıra eşya yapımında kullanılır.

Phytolacca americana

İSİM: Şekerçi boyası

BULUNDUĞU YER: Alanya

KULLANIM: Boyar madde olarak kullanılır.

Polygonum spp.

İSİM: Kuş ekmeği, Eşek madımağı, Köy otu, Kurt pençesi

BULUNDUĞU YER: Avlan gölü / Antalya 30m. / Kara göl 1000m. / Serik / Geyik dağı 2000m. / Akdağ, Geyik dağı'nın güneyi 2300m.

KULLANIM: Boyar madde elde edilir.

Reseda spp.

İSİM: Kuzu otu

BULUNDUĞU YER: Kumköy, 20m.

KULLANIM: Çiçekleri boyar madde olarak kullanılır.

Rhamnus spp.

İSİM: Cehri, Altın ağacı, Boya diken, Çehri, Cehil Çihri

BULUNDUĞU YER: Geyik dağı 2100m. / Gülik han / Gebiz Bozburun dağı'nın kuzeyinde Kozludere'de 1100-1200m.'de /Kemer Teke dağı 1100-1200m./ Akseki'nin 7km. kuzeyinde 1300m. /Perge amfiteyatrosu / Tahtalı dağı 2100m. / Alanya'nın kuzeyinde Kızıl alan ve Kızıl kaya arasında 700m.'de / Korkuteli ve Elmalı arasında Kızılçam dağı 1500m.

KULLANIM: Meyveleri sarı iplik boyası olarak kullanılır.

R. alaternus'un meyve ve kabukları müshil etkilidir.

Ricinus communis

İSİM: Hint yağı ağacı, Dedeme, Gene gerçek otu, Hint baklavası, Hinttaş, Japonica, Japon şemsiyesi, Kene ağ, Kene otu, Kenek ağ

BULUNDUĞU YER: Antalya'nın doğusu 35m. / Kale

KULLANIM: Tohumları yağ elde etmede kullanılır.

Rubia spp.

İSİM: Kök boya, Bostan otu, Boyacı kökü, Boya kökü, Çubuk boya, Gök boya, Kırmızı kök, Kızıl kök, Yumurta boyası

BULUNDUĞU YER: Elmalı'nın 20km. güneyinde, Avlan gölünün kuzey bayırlarında 150-1150m./ Avlan gölünün güneyinde 1200m. / Antalya'nın 32km. kuzey batısında 800m./ Alanya /Akdağ 1400m. / Beydam ile Kargı köprüsü arasında

KULLANIM: Kökleri kırmızı köklü boyar madde olarak kullanılıyor.

Rumex spp.

İSİM: Kuzu kulağı, Ekşi kulak, Turşu otu

BULUNDUĞU YER: Geyik dağının batısı 2100m. / Akdağ 1600m./ Girdev gölü 1800m. / Kemer 1600m. / Tahtalı dağ 2300m. / Konyaaltı

KULLANIM: Kökünden siyah renkli boyar madde elde edilir.

Styrax officinalis

İSİM: Ayı fındığı, Çakıldak, Tespih ağacı, Tespihlik, Yaban ayvası, Zamzalak

BULUNDUĞU YER: Kesme çayı, Tahtalı yöresi 560m.

KULLANIM: Tohumlarından yağ elde edilir ve tespih yapılır.

Verbascum spp.

İSİM: Sığır kuyruğu, Boz kulak, Dana kuyruğu, Kurt kuyruğu, Sığır gözü, Yün otu, Zinemit

BULUNDUĞU YER: Tekirova körfezi/ Antalya'dan 47km. Burdur'a 600m./ Elmalı dağı 1400m. / Akdağ / Teke dağı 2300m. / Konyaaltı / Karagöl, yuva 1000m. / Çalbalı dağı 2000-2100m. / Teke dağı 2000m. / Termessus harabeleri 900m. / Gazipaşa'dan 16km. Alanya'ya 110m. / Alanya Koç davut ormanı 200m./ Kalkan'ın 13km. doğusunda 980m. / Elmalı'dan Finike'ye 1080m. Manavgat'tan 19km. Akseki'ye 50m. / Alanya'nın batısı, İncekum / Göynük 100m. / Karaköy'den Ovacık'a 1800-1900m. / Boz burun dağı 1500m. / Tahtalı dağ, Çukur yaylasında patika yolla Tekirova 1500m. Çalbalı dağı Tepe delen yaylası 1900-2000m./ Bey dağı 2500m. / Teke dağı, Ovacık 1100m. / Elmalı'dan 31km. Finike'ye 940m. / Manavgat'tan Alanya'ya / Antalya'dan 11km. Bucak'a 250m. / Antalya'dan Korkuteli'ne/ Manavgat'tan Akseki'ye Erenkaya boğazı 700m. / Gündoğmuş 950m. / Alanya kalesi 1-100m. / Kuz dere yaylası 1200m./ Kuhu dağı 1700m. / Geyik dağı 1500m. / Tekirova / Korkuteli'nden 17km.Elmalı'ya 1270m. / Akseki'den 21km. Manavgat'a 140m.

KULLANIM: Çiçekleri ipliği sarı renge boyamak için kullanılır.

Vitex agnus- castus

İSİM: Hayıt, Acı hayıt, Beş parmak otu

BULUNDUĞU YER: Antalya Karadağ 15m.

KULLANIM: Kökleri iplik boyamakta kullanılır.

SÜS BİTKİSİ OLARAK KULLANILAN TÜRLER**Adonis spp.**

İSİM: Keklik gözü, Horoz gülü, Kanavcı otu

BULUNDUĞU YER: Antalya'nın 15 km. güney batısında / Antalya'nın 10km. güney doğusunda / Antalya'da 800m.'de / Burdur'dan Antalya'ya 1000-1100m.'de

KULLANIM: Çiçekli bitkilerdir.

Anemone spp.

İSİM: Manisa lalesi, Girit lalesi, Girit şakayığı, Kır lalesi, Kar çiçeği, Yoğurt çiçeği, Yoğurtçuk

BULUNDUĞU YER: Akseki, 900m. / Antalya

KULLANIM: Çiçekleri çiçekçide satılır. Tohumları ihraç edilir.

Arisarum vulgare

İSİM: Yılan ekmeği

BULUNDUĞU YER: Erenkaya'da 700m. / Kalkan' ın kuzey batısı 15m.

KULLANIM: Yumruları süs bitkisi olarak satılmaktadır.

Campanula spp.

İSİM: Çingirak otu, Çan çiçeği

BULUNDUĞU YER: Geyik dağının 10km. güneyi, Akdağ 1800-2000m. / Gazipaşa 420m. / Çubuk boğazı 860m. / Elmalı dağı / Kuhu dağı / Geyik dağı 1830m. / Bey dağları 1750m. / Elmalı Ali dağı / Antalya / Alanya / Antalya'nın 29km. kuzeyi / Elmalı'dan 38km. Finike'ye 635m. / Finike 100m. / Pamfilya / Antalya'nın 13km. batısı 10m. / Gündoğmuş'tan Güzel bahçe' ye / Manavgat'tan Beyşehir'e Taş kesiğin 2km. kuzeyi Gençlere doğru 270m./ Fesliken yaylası / Kar çukuru yaylası 1800m.

KULLANIM: Bazı türleri süs bitkisi olarak kullanılır.

Clematis spp.

İSİM: Akasma, Filbahar, Filbahri, yaban sarmaşığı

BULUNDUĞU YER: Finike'de 800m. yükseklikte / Antalya Isparta arasında Çubuk boğazında 210m.

KULLANIM: Bahçelerde süs bitkisi olarak yetiştirilir.

Cyclamen spp.

İSİM: Domuz ağırsığı, Buhur otu, Dana göbeği, Deve tabanı, Tavşan kulağı, Kır menekşesi, Topalak, Yer somunu, Menekşe kökü

BULUNDUĞU YER: Alanya burnu 100m./ Kemer/ Akseki 1500m. / Finike

KULLANIM: C. Coum- Çiçekleri sonbaharda çiçekçide satılır.

C. persicum- Yapraklarından dolma yapılır.

Dianthus spp.

İSİM: Hüsnü yusuf, Çin karanfili, Kız hanım

BULUNDUĞU YER: Antalya'dan Korkuteli'ne / Geyik dağı, 2660m. / Elmalı 2500m. / Alanya Kargı çay, 1000m. / Termessus 1000m. / Çalbalı dağı 1800m. / Bey dağları 2000m. / Akseki'den Beyşehir'e, Akseki'nin 13 km. kuzeyi, 1340m. / Manavgat'tan Akseki'ye Manavgat'ın 13 km kuzey doğusu 330m. / Gebiz 1600m.

KULLANIM: Kültür formları süs bitkisi olarak kullanılır.

Dracunculus vulgaris

İSİM: Yılan bıçağı, Yılan burçağı

BULUNDUĞU YER: Antalya

KULLANIM: Yumruları süs bitkisi olarak ihraç edilmektedir.

Eranthis hymalis

İSİM: Sarı kokulu, Kar çiçeği, Kovancık

BULUNDUĞU YER: Akseki, 1500m.

KULLANIM: Yumruları süs bitkisi olarak dış ülkelere satılır.

Fraxinus spp.

İSİM: Diş budak, Demir ağacı, Demircik

BULUNDUĞU YER: Gündoğmuş 1200m. / Gebiz Boz burun dağının kuzeyinde Kuzlu dere

KULLANIM: Park ve bahçelerde peyzaj amaçlı kullanılır.

Fritillaria imperialis

İSİM: Ağlayan gelin, Gelin çiçeği, Şah duyu

BULUNDUĞU YER: Antalya'dan Isparta'ya 1000m. / Elmalı Çıgılı kara ormanı 1500m. /

Akseki'nin kuzey doğusu Doğrul'un güney batısı 1800-1900m. / Akdağ/ Termessus / Bey dağı 1600m. / Mānavgat'tan Akseki'ye 700m. / Kaş'tan 12km.

KULLANIM: F. crassifolia – Önemli bir süs bitkisidir.

Galanthus spp.

İSİM: Kardelen, Aktaş, Akbardak, Akçe bardak, Nergis, Öksüz oğlan, Soğancık

BULUNDUĞU YER: Kemer Kesme boğazından Gedelma köyüne 300m. / Kesme boğaz'dan Sumak şehri 200-400m. / Gedelma 650m. / Kesik boğaz' dan Gedelma'ya 200m. / Tahtalı dağ 1000m.

KULLANIM: Soğanları süs bitkisi olarak dış ülkelere satılmaktadır.

Gladiolus spp.

İSİM: Karga soğanı, Keklik çiğdemi, Kılıç otu, Kuzgun kılıcı

BULUNDUĞU YER: Sulu ada 20m. / Akseki'nin 28km. kuzeyi

KULLANIM: Bazı kültür formları süs bitkisi ve kesme çiçek olarak kullanılır.

Hyacinthella spp.

İSİM: Sümbül, İnci sümbülü, Sünbül, Sümbül-ü rûmi

BULUNDUĞU YER: Akseki Yarpuz dağı 1200m.

KULLANIM: Soğanları süs bitkisi olarak yurt dışına satılır.

Ipomoea spp.

İSİM: Kahkaha çiçeği, boru çiçeği, Gündüz sefası

BULUNDUĞU YER: Manavgat'tan 6-7km.

KULLANIM: Süs bitkisi olarak yetiştirilir.

Lilium candidum

İSİM: Ak zambak, Bey zambağı

BULUNDUĞU YER: Termessus 1300m.

KULLANIM: Bahçelerde süs bitkisi olarak kullanılır.

Matthiola spp.

İSİM: Şebboy

BULUNDUĞU YER: Bereket dağı / Manavgat'tan Karaburun'a doğru 3m.

KULLANIM: Kültür formları süs bitkisi olarak kullanılmaktadır.

Muscari muscarimi

İSİM: Müşkölüm, Dağ miskisi, Misk soğanı, Müşkürüm

BULUNDUĞU YER: Elmalı dağı 1200-1400m. / Korkuteli Güllük dağı 800m. / Alanya körfezi 2m. / Kumköy 5m. / Akseki'nin kuzey doğusunda, Doğrul'un güney batısında 1800-1900m. / Cevizli' den Akseki'ye 1150m. / Akseki geçidinin üstleri 1500m. / Bey dağı

KULLANIM: Süs bitkisi olarak değerlendirilir.

Narcissus spp.

İSİM: Nergis, Nargöz, Nargoz

BULUNDUĞU YER: Manavgat'tan Akseki'ye 850m.

KULLANIM: Kültür çeşitleri süs bitkisi olarak yetiştirilmektedir.

Nerium oleander

İSİM: Zakkum, Ağan ağ, Ağ çalısı, Ağu, Avu, Kan ağ

BULUNDUĞU YER: Murt içi

KULLANIM: Zehirli bir bitkidir. Peyzajda kullanılır.

Nymphaea alba

İSİM: Nilüfer

BULUNDUĞU YER: Elmalı, Kara göl 1000m. / Eğri göl / Geyik dağı'nın kuzeyi, 2000m.

KULLANIM: Havuzlarda süs bitkisi olarak kullanılır.

Pancratium maritimum

İSİM: Kum zambağı

BULUNDUĞU YER: Manavgat'ta Selimiye'nin 2km. batısında / Alanya

KULLANIM: Süs bitkisi olarak kullanılır.

Soğanları kusturucu olarak kullanılır.

Phoenix spp.**İSİM:** Hurma**BULUNDUĞU YER:** Antalya / Alanya**KULLANIM:** Süs bitkisi olarak kullanılıyor. Meyvelerinin olgunlaşması için çok uzun süreli sıcağa ihtiyacı olduğu için Türkiye’de meyveleri tam olarak olgunlaşmamaktadır.**Primula spp.****İSİM:** Çuha çiçeği, Ağda çiçeği, Ayı kulağı, Baharat otu, Gelin gülü, Suçiçeği, Tutça**BULUNDUĞU YER:** Geyik dağının kuzeyinde Eğri göl**KULLANIM:** Bazı türleri süs bitkisi olarak kullanılmaktadır.**Ranunculus spp.****İSİM:** Düğün çiçeği**BULUNDUĞU YER:** Antalya Bey dağları / Geyik dağı, 2600-2700m. / Elmalı / Antalya Boz burun dağı, 1900-2100m. / Serik / Akseki’nin 50km. kuzeyinde / Aksu / Alanya burnu 200m. / Korkuteli, 1100m. / Bey dağları / Avlan gölü / Elmalı, 1600m. / Antalya’nın 15 km. güney batısında / Finike / Manavgat’tan Karaburun’a 3m. / Kumköy, 5m. / Akseki’de 700m.**KULLANIM:** Süs bitkisi olarak yetiştirilir.**Serapias spp.****İSİM:** Katır tırnağı, Sığır kulağı**BULUNDUĞU YER:** Aspendos 20m. / Gazipaşa 50m.**KULLANIM:** Çiçekli dalları kesme çiçek olarak kullanılmaktadır.

Bazı bölgelerde sebze olarak ta kullanılır.

Sternbergia candida**İSİM:** Tavuk çiçeği**BULUNDUĞU YER:** Kaş’tan Akçay’a**KULLANIM:** Süs bitkisi olarak soğanları dış ülkelere satılmaktadır.**Stipa spp.****İSİM:** Palak**BULUNDUĞU YER:** Kale’nin batısı / Antalya’nın batısı, Lara’da 5m. / Kızılcadağ’dan Söğüt’ e, Korkuteli’nin 40km. batısı 1350m.**KULLANIM:** Başakları süs olarak kullanılır. Kurutulup boyandıktan sonra Konsol çiçeği adı altında çiçekçilerde satılır.**Tulipa spp.****İSİM:** Lale, Deli lale, Gelin gülü, Kangala, Kangılız, Tolama, Yorduma**BULUNDUĞU YER:** Elmalı’dan Çığlı kara’ya 1650m. / Kumluca, Adrasan köyü / Tahtalı dağ 1000m.**KULLANIM:** Süs bitkisi olarak yetiştir.

Vinca herbacea

İSİM: Cezayir menekşesi

BULUNDUĞU YER: Avlan gölünün güney batısı / Hafız paşa

KULLANIM: Süs bitkisi olarak kullanılır.

Viola spp.

İSİM: Menekşe

BULUNDUĞU YER: Bey dağları, 2500m. / Elmalı, 100m.

KULLANIM: Kültür formları süs bitkisi olarak kullanılır.